

Bosna Bank International d.d. Sarajevo

**Finansijski izvještaji
za godinu završenu 31. decembra 2013.**

Sadržaj

	Strana
Izvještaj nezavisnog revizora	2
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (bilans uspjeha)	3
Izvještaj o finansijskom položaju (bilans stanja)	4
Izvještaj o promjenama kapitala	5
Izvještaj o novčanim tokovima	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 - 60

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima i Upravi Društva Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Bosna Bank International d.d. Sarajevo (u daljem tekstu „Banka“) koji uključuju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2013. godine i izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te pregled računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o bankama, odlukama Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „FBA“) i napomenom 2.1 uz ove finansijske izvještaje, i za one interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su neophodne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo uslijed prevare ili pogreške.

Odgovornost Revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa načelima profesionalne etike i planiramo, te obavimo reviziju na način koji nam omogućava da steknemo razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje.

Revizija podrazumijeva primjenu procedura u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama sadržanim u finansijskim izvještajima. Izbor procedura zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procjenu rizika od nastanka značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima nastalog uslijed prevare ili pogreške. Pri procjeni ovih rizika revizor razmatra interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja Banke u cilju odabira adekvatnih revizijskih procedura u datim okolnostima, ali ne i za potrebe izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija također obuhvata ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena koje je izvršila Uprava, kao i ocjenu cjelokupne prezentacije finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji u svim značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijski položaj Bosna Bank International d.d. Sarajevo sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, kao i rezultate poslovanja i novčane tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o bankama, odlukama FBA i napomenom 2.1 ovog izvještaja.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o. Sarajevo

Sarajevo, 27. mart 2014. godine

Selimo' Alida

Alida Selimović, Ovlašteni revizor

Bosna Bank International d.d., Sarajevo
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2013.	2012.
Prihodi od poslovanja s bankama (Murabaha. Wakala), od finansiranja fizičkih i pravnih lica (Musharaka i Ijara)	5	22.323	20.149
Troškovi po osnovu obaveza prema klijentima i bankama (Wakala)	5	(9.109)	(7.604)
Neto prihodi od finansiranja i ulaganja		13.214	12.545
Neto troškovi rezervisanja i provizija	10	(955)	(1.602)
Neto prihod od profitnih marži poslije troškova rezervisanja		12.259	10.943
Prihodi od naknada i provizija	6	6.361	5.755
Rashodi od naknada i provizija	6	(1.126)	(965)
Neto dobit iz finansijskog poslovanja	7	549	410
Ostali operativni prihodi		451	306
Troškovi zaposlenih	8	(8.391)	(7.940)
Troškovi amortizacije	20, 21	(1.161)	(1.168)
Ostali operativni troškovi	9	(5.726)	(4.501)
Naplaćena otpisana potraživanja	11	95	83
Dobit prije oporezivanja		3.311	2.923
Trošak poreza na dobit	12	(339)	(299)
Neto dobit za godinu		2.972	2.624
Zarada po dionici (u BAM)	28	4,06	4,42

Napomene na stranama 7 do 60 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosna Bank International d.d., Sarajevo
Izveštaj o finansijskom položaju

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
AKTIVA			
Novac i sredstva kod banaka	13	147.743	91.805
Obavezna rezerva kod Centralne banke	14	27.087	22.333
Plasmani bankama	15	36.787	33.395
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	16	45	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	17	542	419
Finansiranje klijenata	18	334.037	267.837
Ostala aktiva	19	5.221	2.008
Nekretnine i oprema	20	9.532	8.790
Nematerijalna imovina	21	802	920
UKUPNA AKTIVA		561.796	427.552
OBAVEZE			
Depoziti banaka	23	35.276	35.277
Depoziti klijenata	22	357.690	281.413
Obaveze za primljene pozajmice	24	77.604	52.630
Ostale obaveze	25	3.334	3.071
Rezervisanja za obaveze i troškove	26	758	999
UKUPNE OBAVEZE		474.662	373.390
KAPITAL			
Dionički kapital	27	80.059	50.059
Zakonske rezerve		1.739	713
Zadržana dobit		5.336	3.390
UKUPNI KAPITAL		87.134	54.162
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		561.796	427.552

Napomene na stranama 7 do 60 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Uprava je odobrila prikazane finansijske izvještaje dana 4. marta 2014. godine te ih potpisuju:

Direktor banke, Amer Bukvić

Izvršna direktorica, Vildana Škaljić

Bosna Bank International d.d., Sarajevo
Izveštaj o promjenama kapitala

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31 decembra 2011. godine	50.059	405	1.074	51.538
Raspored dobiti ostvarene u 2011.g.	-	308	(308)	-
Dobit za godinu	-	-	2.624	2.624
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	50.059	713	3.390	54.162
Raspored dobiti ostvarene u 2012.g.	-	1.026	(1.026)	-
Povećanje dioničkog kapitala	30.000	-	-	30.000
Dobit za godinu	-	-	2.972	2.972
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	80.059	1.739	5.336	87.134

Napomene na stranama 7 do 60 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosna Bank International d.d., Sarajevo
Izveštaj o novčanim tokovima

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2013.	2012.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		3.311	2.923
Usklađivanje za:			
Amortizaciju	20, 21	1.161	1.168
Gubitak po osnovu rashodovanja nekretnina i opreme		43	-
Umanjenje vrijednosti i ostala rezervisanja		955	1.642
Rezervacije za naknade zaposlenima		-	(40)
Usklađenje fer vrijednost finansijske imovine		(107)	(13)
Usklađenja za novčane tokove iz ulagačkih i finansijskih		(21)	-
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena		5.342	5.680
Povećanje obavezne rezerve kod Centralne banke		(4.754)	(1.889)
(Povećanje) / smanjenje plasmana bankama		(3.394)	5.981
Povećanje finansiranja klijenata		(66.717)	(67.931)
(Povećanje) / smanjenje ostale aktive		(3.918)	985
Povećanje pretplate poreza na dobit		-	(236)
Smanjenje depozita od banaka		(1)	(11)
Povećanje obaveza prema klijentima		76.277	49.680
Smanjenje / (povećanje) ostalih obaveza		263	(231)
		3.098	(7.972)
Plaćeni porez na dobit		(299)	(78)
NETO NOVČANA SREDSTVA IZ / (KORIŠTENA)		2.799	(8.050)
Ulagačke aktivnosti			
Promjena finansijske imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o		(16)	25
Kupovina nekretnina i opreme		(1.840)	(1.003)
Kupovina nematerijalne imovine		-	(943)
Prilježene dividende		21	12
NETO NOVČANA SREDSTVA IZ ULAGAČKIH		(1.835)	(1.909)
Finansijske aktivnosti			
Uplata kapitala		30.000	-
Povećanje obaveza za primljene pozajmice		24.974	39.358
NETO NOVČANA SREDSTVA IZ FINANSIJSKIH		54.974	39.358
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		55.938	29.399
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		91.805	62.406
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	13	147.743	91.805

Napomene na stranama 7 do 60 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosna Bank International d.d., Sarajevo**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013. godine**

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

1. Opći podaci

Bosna Bank International d.d. je osnovana 19. oktobra 2000. godine kao prva banka u Europi koja radi na principima Islamskog bankarstva.

Dana 13. marta 2002. godine Banka je stekla dozvolu za domaće platne transakcije od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, i u novembru iste godine Banka je dobila licencu za osiguranje depozita.

Banka je napravila svoju prvu transakciju početkom 2001. godine.

Glavna djelatnost Banke uključuje pružanje slijedećih bankarskih usluga:

1. finansiranje pravnih lica i stanovništva,
2. prikupljanje i plasiranje depozita,
3. aktivnosti na međubankarskom tržištu,
4. mjenjačke i
5. ostale bankarske usluge.

Dioničari Banke su:

	31. decembra 2013.		31. decembra 2012.	
	Iznos	%	Iznos	%
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	36.393	45,46	22.755	45,46
Abu Dhabi Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	21.833	27,27	13.652	27,27
Dubai Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	21.833	27,27	13.652	27,27
Ukupno	80.059	100,00	50.059	100,00

Sjedište Banke je na adresi Trg Djece Sarajeva bb, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Zaposleni

Na dan 31. decembra 2013. godine Bosna Bank International d.d. Sarajevo je imala 279 zaposlenih (2012: 247).

1. Opći podaci (nastavak)

Nadzorni odbor

Predsjednik	Abdul Aziz Ahmed Al Muhairi
Zamjenik predsjednika	Mazin Ahmed Al Ghunaim
Član	Hamza Afif Taha
Član	Sharol A Razar
Član	Kamil Gokhan Bozkurt

Odbor za reviziju

Predsjednik	Harun Kapetanović
Zamjenik predsjednika	Abdul Hakim Kanan
Član	Abdallah Saleh Abu Khajil
Član	Mehmet Kamil Tumer
Član	Edin Brkić

Šerijatski odbor

Predsjednik	Prof. Dr. Mustafa Cerić
Zamjenik predsjednika	Dr. Abdulsattar Boughoudah
Član	Dr. Nizam Al-Yaqoobi
Član	Dr. Šukrija Ramić
Član	Saleh Michael Gassner

Uprava

Direktor	Amer Bukvić
Izvršni direktor	Vildana Škaljić
Izvršni direktor	Emir Čehajić

Sekretar Banke

Salih Purišević

1. Opći podaci (nastavak)

1.1 Utjecaj finansijske krize

Aktuelna nestabilnost na međunarodnom i bosanskohercegovačkom tržištu

Globalna ekonomija je u fazi stabilizacije nakon višegodišnjeg burnog perioda. Globalni ekonomski rast se polako oporavlja, predvođen razvijenim ekonomijama. Međutim, i dalje su u nekoliko evropskih zemalja prisutni ozbiljni problemi, posebno u segmentu javnih finansija. U regionalnom okviru zabrinjavajući je nastavak rasta nekvalitetnih kredita u bankarskom sektoru. Niske kamatne stope na svjetskim tržištima prouzrokovane monetarnom politikom i aktivnostima centralnih banaka zadržale su se i u 2013. godini.

Oporavak ekonomskog rasta u vodećim evropskim ekonomijama pozitivno je uticao na rast izvoza i industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini. Međutim, to nije bilo dovoljno da bi dalo jači podstrek rastu bruto društvenog proizvoda, koji je bio vrlo skroman. Tokom 2013. godine, bankarski sektor u Bosni i Hercegovini zabilježio je nastavak pada kvalitete kreditnog portfolija, što se počelo negativno održavati na profitabilnost bankarskog sektora.

Bankarski sektor uopšteno je ostao stabilan i likvidan, međutim nastavio se pad likvidnosti prouzrokovan usporenim ekonomskim rastom, te daljim smanjenjem depozita i zaduženja od inostranih banaka. Rast štednje stanovništva najveći je u posljednjih nekoliko godina, što je pozitivno uticalo na likvidnost. Adekvatnost kapitala ostala je na visokom nivou i znatno je viša od zakonom propisanog nivoa, međutim, nastavak kvarenja kvalitete kreditnog portfolija mogao bi se u budućnosti odraziti i na kapitaliziranost sektora.

Kao rezultat svojih analiza u decembru 2013. agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Moody's Investors Service objavila je godišnji izvještaj o kreditnom rejtingu Bosne i Hercegovine, prema kojem je suvereni kreditni rejting ostao isti „B3 sa stabilnim izgledima“. Agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Standard & Poor's u septembru 2013. potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“. Rejting Bosne i Hercegovine („BiH“) pod uticajem je kompleksnog političkog sistema, neiskorištenosti potencijala, velikog deficita tekućeg računa i trgovinskog deficita, te visokom stopom nezaposlenosti. U političkom kontekstu ustav zemlje je postao kočnica efektivnom upravljanju zemljom, a njegove promjene su tema međuetničkih nesuglasica. Stoga je zemlja usporila sa ispunjavanjem uslova za integraciju u Evropsku Uniju.

Iako utjecaj ekonomske i finansijske krize nije moguće u potpunosti predvidjeti, Uprava Banke vjeruje da je poduzela sve potrebne mjere da podrži održivost i rast poslovanja Banke u trenutnim okolnostima.

1. Opći podaci (nastavak)

Utjecaj na likvidnost

U cilju prevazilaženja finansijskih poremećaja izazvanih ekonomskom i finansijskom svjetskom krizom te očuvanja likvidnosti, Banka je pojačala praćenje rizika likvidnosti, te izvršila ažuriranje i prilagođavanje likvidnosnih planova u skladu sa novonastalom situacijom. Banka je u segmentu likvidnosti uspjela ostvariti pokazatelje, koji su znatno iznad prosjeka bankarskog sektora.

Uprava Banke vjeruje da će i ubuduće upravljati rizikom likvidnosti na kvalitetan način smatrajući to permanentnom obavezom i osnovnom pretpostavkom za održivost na finansijskom tržištu.

Utjecaj na dužnike

Najznačajnije poduzete mjere i aktivnosti u pogledu minimiziranja refleksije finansijske i ekonomske krize na uspješno poslovanje Banke u domenu finansiranja klijenata, ogledaju se u slijedećem:

- Selektivan pristup svim klijentima koji pokazuju osjetljivost prema krizi;
- Reprogramiranje obaveza finansiranja sa kašnjenjem do 90 dana u skladu sa odlukama Agencije za bankarstvo;
- Jači monitoring u ranoj fazi kašnjenja obaveza finansiranja;
- Redovni sastanci Grupe za praćenje naplate od finansiranja klijenata.

Banka dnevno prati i analizira stanje i kvalitet portfolija finansiranja klijenata, te u skladu sa potrebama poduzima odgovarajuće mjere. Intenzivirane su aktivnosti zaposlenika Banke na analizi rizičnosti svakog novog plasmana i naplati dospjelih potraživanja. Pojačan je monitoring i cjelokupno praćenje klijenata, pogotovo onih koji imaju veći nivo plasmana. Tokom cijele 2013. godine Banka je jednom mjesečno vršila pregled i pažljivu procjenu, te klasifikaciju pojedinačnih finansiranja.

Utjecaj na kolaterale (naročito nekretnine)

Iznos rezervisanja za finansiranja u kašnjenju zasniva se na procjeni Uprave Banke na datum bilansa uzimajući u obzir novčane tokove koji mogu nastati kao rezultat preuzimanja vrijednosti kolaterala umanjenog za troškove sticanja i prodaje istog. Tržište Federacije Bosne i Hercegovine za mnoge vrste kolaterala, naročito nekretnina, je ozbiljno pogodeno trenutnim turbulencijama međunarodnog finansijskog tržišta, koje su prouzrokovale nižu likvidnost određenih vrsta sredstava. Kao rezultat toga, ostvarena vrijednost kolaterala se može razlikovati od procijenjene vrijednosti kod umanjenja vrijednosti.

Banka u svom poslovanju kao jedan od najčešćih oblika obezbjeđenja potraživanja od klijenata primjenjuje zaloge na materijalne i nematerijalne stvari. U skladu sa Odlukom o definisanju, procjeni i tretmanu kolaterala Banka uzima zaloge na nepokretne stvari koje su u omjeru 1,5 do 2 puta veće u odnosu na vrijednost potraživanja i vrijednost zaloga na pokretne stvari 2 do 3 puta veće u odnosu na vrijednost potraživanja, ukoliko je potraživanje Banke pokriveno samo zalogom na pokretne stvari.

Banka redovno prati kretanje tržišne vrijednosti kolaterala. Tržišnu vrijednost založenih nekretnina Banka prati ponovnom procjenom tržišne vrijednosti nekretnine od strane ovlaštenog procjenitelja ili internom procjenom ovlaštenog službenika banke.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

2.1 Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine. br. 83/09), Zakonom o bankama i Bankama i odlukama Agencije za bankarstvo Federacije BiH (u daljem tekstu: FBA). U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine primjenjuju se Međunarodni računovodstveni standardi (MRS) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) koji su prevedeni na bosanski jezik od strane ovlaštenog računovodstvenog tijela.

Banka primjenjuje sve MRS i MSFI sa dopunama i tumačenjima standarda koji su objavljeni od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC) i Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), te prevedeni na Bosanski jezik u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBIH“) do 31. decembra 2009. godine. Zbog toga ovi finansijski izvještaji nisu u svim stavkama usaglašeni sa zahtjevima MSFI.

Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvijek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Banka nije usvojila standarde, dopune i tumačenja navedene u nastavku, koji su na snazi ali nisu u primjeni, jer nisu prevedeni i objavljeni:

- Izmjene IFRS 1 “Prva primjena IFRS” - Dodatni izuzeci za one koji prvi put usvajaju IFRS (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmjene IFRS 2 “Isplate po osnovu dionica” – Transakcije grupnih isplata u novcu po osnovu dionica (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmjene IAS 32 “Finansijski instrumenti: Prikazivanje” – Računovodstveno obuhvatanje prava (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. februara 2010. godine);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja IFRS objavljenog 16. aprila 2009. godine (IFRS 2, IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 18, IAS 36, IAS 38, IAS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i prečišćavanje teksta (većina izmjena na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010. godine, dok su izmjene IFRIC-a na snazi za periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010. godine)
- Izmjene IFRS 1 “Prva primjena IFRS” - Ograničeni izuzeci za uporedne objave u skladu sa IFRS 7 za one koji prvi put usvajaju IFRS (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010. godine);
- IFRIC 19 “Ukidanje obaveza instrumentima kapitala” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010. godine);
- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izvještavanje 2010. godine“ što predstavlja izmjenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja“ (na snazi od datuma objavljivanja, odnosno od septembra 2010. godine);
- Izmjene IAS 24 “Objave o povezanim stranama” - Pojednostavljanje zahtijevanih objava za entitete u državnom vlasništvu i pojašnjenje definicije povezanih strana (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja IFRS objavljenog 6. maja 2010. godine (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 7, IAS 1, IAS 27, IAS 34, IFRIC 13) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i prečišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Izmjene IFRIC 14 “IAS 19 - Granica definisanih primanja zaposlenih, minimum zahtjeva fonda i njihova interakcija” - Pretplata minimalnih zahtjeva fonda (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Izmjene IFRS 1 “Prva primjena IFRS” – Visoka hiperinflacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011. godine);
- Izmjene IFRS 7 “Finansijski instrumenti: Objave” – Transfer finansijske imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011. godine);
- Izmjene IAS 12 “Porez na dobit” – Odloženi porez: pokriva osnovne imovine (na snazi za periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2012. godine);

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

- Izmjene IAS 1 “Prezentacija finansijskih izvještaja” – Prezentacija stavki Ostalog sveobuhvatnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2012. godine);
- Izmjene IAS 19 “Primanja zaposlenih” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Izmjene IFRS 1 “Prva primjena IFRS” – “Državni krediti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Izmjene IFRS 7 “Finansijski instrumenti: Objave” – Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Izmjene IFRS 10, IFRS 11 i IFRS 12 “Konsolidovani finansijski izvještaji, Zajednički aranžmani i Objave o učešću u drugim pravnim licima: Uputstvo o tranziciji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Godišnja unaprjeđenja za 2011. godinu (u periodu 2009 – 2011. godine objavljena u maju 2012. godine) uključujući izmjene IFRS, IAS 1, IAS 16, IAS 32 i IAS 34 (na snazi za periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine);
- IFRS 10 “Konsolidovani finansijski izvještaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine);
- IFRS 11 “Zajednički aranžmani” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine);
- IFRS 12 “Objave o učešću u drugim pravnim licima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine);
- IFRS 13 “Mjerenje fer vrijednosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine);
- IAS 27 (revidiran u 2011. godini) “Pojedinačni finansijski izvještaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine);
- IAS 28 (revidiran u 2011. godini) “Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine); i
- IFRIC 20 “Troškovi otklanjanja otpada u proizvodnoj fazi površinskih rudnika” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).

Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvijek nisu stupili na snagu

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene standarda i interpretacije su bile izdate ali nisu stupile na snagu:

- IFRS 9 (revidiran u 2010. godini) “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2015. godine);
- Izmjene IFRS 9 “Finansijski instrumenti” i IFRS 7 “Finansijski instrumenti: Objave” – Obavezni datum primjene IFRS 9 i objave prelaska (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2015. godine);
- Izmjene IFRS 10, IFRS 12 i IAS 27 – izuzeća od konsolidacije zavisnih lica u skladu sa IFRS 10 “Konsolidovani finansijski izvještaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmjene IAS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmjene IAS 36 „Umanjenje imovine“ o prikazivanju nadoknadivog iznosa (na snazi za periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmjene IAS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“ – Obnavljanje derivativa (na snazi za periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine); i
- IFRIC 21 „Davanja“ (na snazi za periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine).

S obzirom da nije izvjesno kada će spomenuti standardi i tumačenja biti objavljeni u Bosni i Hercegovini, Banka nije procijenila potencijalni uticaj na finansijske izvještaje.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Definicije

Pojmovi Islamskog bankarstva korišteni u finansijskim izvještajima imaju značenje kako slijedi:

Murabaha

Ovim ugovornim odnosom Banka prodaje robu ili neku drugu imovinu, koju je prethodno kupila od partnera uz unaprijed ugovorene specifične uslove. Prodajna cijena uključuje trošak nabave i dogovoreni profit.

Musharaka

Ovim ugovornim odnosom Banka i njen partner, ortak, ulažu sredstva u postojeći ili novi projekt, ili vlasništvo nad određenom imovinom, bilo stalno ili privremeno koje će na kraju u potpunosti preći na partnera. Ostvareni profit se dijeli prema ugovoru, a gubitak se dijeli u skladu sa relativnim iznosom udjela u projektu.

Wakala

Ugovorni odnos između dvije strane gdje jedna od strana osigurava određena sredstva agentu, koji ta sredstva ulaže u skladu s odredbama ugovora uz naknadu (koja se određuje kao fiksni iznos ili postotak od iznosa ulaganja). Agent je obavezan odmah izvršiti povrat sredstava u slučaju nepridržavanja ugovornih obaveza, nemara ili drugog oblika kršenja odredbi ugovora.

Ijara

Ijara je ugovorni odnos po kojem Banka kupuje određenu nekretninu ili opremu te istu iznajmljuje klijentima.

Finansijski izvještaji sastavljeni su na osnovu historijskog troška osim finansiranja klijenata koji se vodi po amortizovanom trošku i finansijske imovine po vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti koja se vodi po fer vrijednosti.

2.2 Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Sredstva i obaveze izražene u stranim valutama su preračunate u konvertibilne marke po zvaničnom srednjem kursu Centralne Banke Bosne i Hercegovine na posljednji datum izvještajnog perioda.

Monetarne stavke izražene u stranim valutama preračunavaju se po kursu važećem na datum izvještavanja. Ukoliko postoji više kurseva koristi se terminska stopa prema kojoj bi budućni novčani tokovi po osnovu te transakcije ili stanja mogli biti izmireni, a u slučaju da su isti nastali, nemonetarne stavke mjerene po historijskom trošku izražene u stranoj valuti preračunate su po kursu važećem na datum prvobitnog priznavanja.

Kursevi koji se koriste u finansijskim izvještajima su zvanični kursevi utvrđeni od strane Centralne banke Bosne i Hercegovine („CBBH). Na dan 31. decembra srednji kursevi su slijedeći:

Kurs	2013. BAM	2012. BAM
USD	1,4190	1,4836
EUR	1,9558	1,9558

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.3 Neto prihod od finansiranja i ulaganja

Neto prihod od finansiranja predstavlja udio Banke u prihodima koji su generisani investiranjem sredstava klijenata koje je Banka dala na raspolaganje nakon odbitka troškova vezanih za prikupljanje sredstava koja su investirana.

Murabaha i Wakala

Prihod se priznaje tokom vremena trajanja ugovora uzimajući u obzir efektivnu stopu prinosa.

Musharak i Ijara

Prihod se obračunava upotrebom metode efektivne stope prinosa na opadajući iznos glavnice.

U skladu s principima Islamskog bankarstva, sredstva koja klijent drži na tekućim i depozitnim računima kod Banke mogu se koristiti kao jedan od izvora finansiranja Musharaka projekata, a troškovi vezani uz te depozitne račune se prikazuju kao troškovi Musharaka transakcija.

Po Šerijatskim propisima, Banka ne smije ostvarivati prihode od kamate. Svi ostvareni penali se izdvajaju u dobrotvorne svrhe.

2.4 Prihodi i troškovi od naknada i provizija

Naknade i provizije se iskazuju po obračunskoj osnovi po pružanju usluge komitentiu. Prihod od naknada i provizija podrazumijeva sve prihode ostvarene pružanjem usluga komitentima Banke.

Naknade za obradu zahtjeva finansiranja komitenata i naknade za odobrene garancije se od 2011. godine naplaćuju jednokratno, unaprijed, a prihod se razgraničava metodom efektivne kamatne stope na broj mjeseci korištenja finansiranja, odnosno garancija.

Prihode od naknada čine prihodi po osnovu unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa, prihodi od naknada po vanbilansnim poslovima, brokersko-dilerskim poslovima i slično.

Rashode od naknada čine rashodi naknada koje Banka plaća CB BiH za poslove unutrašnjeg platnog prometa, troškovi SWIFT-a, troškovi kartičarskog poslovanja, naknade za superviziju Agenciji za bankarstvo i druge slične naknade.

Troškovi po naknadama i provizijama se priznaju u periodu kada su nastali.

2.5 Plaćanja temeljem najma

Plaćanja temeljem operativnog najma priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti linearnom metodom tokom trajanja najma.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.6 Porez na dobit

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer isključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum bilansa.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine procjenjuje se na svaki datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

2.7 Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju stanja sa rokom dospijeca kraćim od 90 dana od dana pribavljanja, uključujući i novac i novčana sredstva koja nisu pod ograničenjima CBBH, ostale pogodne hartije od vrijednosti, finansiranje komitenata i pozajmice date bankama.

U bilansu stanja Banke, novčana sredstva predstavljaju novčana sredstva u domaćoj i stranim valutama u trezoru i blagajnama Banke, sredstva na računima rezerve kod CBBH.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.8 Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva proizilaze iz aktivnosti finansiranja, deviznog poslovanja, depozita i plaćanja te se koriste u trgovanju vrijednosnim papirima, nabavci i naplati potraživanja, te proizilaze iz ostalih bankarskih usluga.

Banka klasifikuje finansijska sredstva u sljedeće kategorije: finansiranje komitenata i potraživanja, finansijska sredstva po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak, finansijska sredstva namijenjena prodaji i finansijska sredstva koja se drže do dospelja.

Troškovi transakcija su dodatni troškovi koji se mogu direktno pripisati nabavci, izdavanju ili smanjenju finansijskih instrumenata. Dodatni trošak se odnosi na trošak koji je nastao uslijed obavljanja transakcije. Troškovi transakcije uključuju naknade i provizije koje se plaćaju posrednicima (uključujući zaposlenike koji obavljaju funkciju posrednika), savjetnicima, brokerima i dilerima, kao i poreze određene od strane regulatornih agencija i berze vrijednosnih papira, kao i poreze i dažbine koji se odnose na transfer. Troškovi transakcije ne uključuju premije za dugovanja ili diskonte, troškove finansiranja ili interne administrativne troškove ili troškove držanja zaliha.

Amortizovana vrijednost se odnosi na iznos po kome je inicijalno priznat neki finansijski instrument, umanjen za sve otplate glavnice, i uvećan za obračunatu profitnu maržu, odnosno iznos po kome je priznato neko finansijsko sredstvo, umanjen za otpisani dio gubitaka po osnovu umanjenja vrijednosti. Obračunata profitna marža uključuje amortizaciju troškova transakcije koji se razgraničavaju nakon inicijalnog priznavanja, te amortizaciju svih premija ili diskonta do iznosa na datum dospelja, korištenjem metode efektivne profitne marže. Obračunata razgraničena profitna marža i obračunati razgraničeni troškovi, uključujući amortizovane diskonte i premije (kao i odgođene naknade, ukoliko takve postoje), nisu prikazani odvojeno i uključeni su u knjigovodstvene vrijednosti odnosnih stavki u izvještaju o finansijskom položaju (bilans stanja).

Metoda efektivne profitne marže je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze, u periodu kada su stvarno nastali, kako bi se postigla konstantna periodična profitna marža (efektivna marža) za knjigovodstveni iznos. Efektivna marža je profitna marža koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili prihode kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili gdje je to moguće kraćeg perioda, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obaveze. Efektivna profitna marža diskontuje novčane tokove instrumenata, varijabilne profitne marže do datuma narednog utvrđivanja iznosa profitne marže, osim u slučaju premija ili diskonta koji odražavaju raspon finansiranja komitenata po promjenljivoj profitnoj marži specificiranoj u instrumentu profitne marže, ili u slučaju postojanja ostalih promjenljivih iznosa koji nisu izmijenjeni u skladu sa stopama na tržištu. Takve premije ili diskonti se amortizuju tokom čitavog očekivanog vijeka trajanja instrumenata. Obračun uključuje sve naknade i poene plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne profitne marže.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju je sva ona finansijska imovina koja nije razvrstana ni u jednu od ostale tri grupe. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje sredstva koja Banka može zadržati na neodređeno vrijeme, koja mogu biti prodana u slučaju potrebe za povećanjem likvidnosti ili promjena u kamatnim stopama, deviznim kursovima ili kapitalnim cijenama, ili cijenama dionica, ili sredstva koja nisu klasifikovana kao zajmovi i potraživanja, sredstva koja se drže do dospelja ili kao finansijska sredstva iskazana po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Početno vrednovanje vrši se po nabavnoj vrijednosti na dan trgovanja. Naknadno vrednovanje vrši se po realnoj vrijednosti i razlika se priznaje u kapital preko sveobuhvatne dobiti. Promjene u fer vrijednosti monetarnih i nemonetarnih vrijednosnih papira koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Kod prodaje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju učinak iskazan u kapitalu prenosi se u bilans uspjeha kao realizovani dobitak ili gubitak.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka imaju dvije kategorije: finansijski instrumenti za trgovanje (uključujući derivative) i one plasirane od strane Menadžmenta. Finansijski instrumenti su svrstani u ovu kategoriju ako su napravljeni ili preuzeti u svrhu prodaje ili kupovine unutar kratkog vremenskog perioda, u svrhu kratkoročne dobiti kroz akviziciju, ili po odluci Menadžmenta.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka priznata su od strane Banke na datum trgovanja tim sredstvima.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka su inicijalno priznata po fer vrijednosti. Sve transakcije su odmah priznate u izvještaju u sveobuhvatnoj dobiti. Naknadno vrednovanje je također priznato po fer vrijednosti.

Obaveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama se početno priznaju po ugovorenom iznosu što predstavlja primljeni iznos. Obaveze po uzetim kreditima iskazuju se po amortizovanom trošku, a nastali troškovi transakcije priznaju se u izvještaju dobiti i gubitka tekućeg perioda.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i finansijske imovine raspoložive za prodaju je njihova kotirana prodajna tržišna cijena na datum bilansa, bez umanjenja za troškove prodaje. Ukoliko tržište za finansijsku imovinu nije aktivno (i za vrijednosne papire koji ne kotiraju) ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi temeljem tržišne cijene, Banka utvrđuje fer vrijednost korištenjem tehnike procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama pogodbe između informisanih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što je manje moguće oslanjajući se na specifičnosti subjekta.

Kod primjene metode diskontovanog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi se temelje na najboljoj procjeni rukovodstva, a diskontna stopa je tržišna stopa važeća na datum bilansa za finansijske instrumente sa sličnim uslovima. Kod upotrebe cjenovnog modela, koriste se tržišno povezane veličine važeće na datum bilansa.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelimično) kada isteknu prava na primitke novčanih tokova od finansijskog instrumenta ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom finansijskom imovinom. Navedeno se događa kada Banka prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, predana ili istekla.

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promjene, Banka će prestati priznavati tu obavezu i istovremeno priznati novu finansijsku obavezu s novim uslovima.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Specifični finansijski instrumenti

Plasmani bankama (Murabaha)

Murabaha poslovi su investicije u kupoprodaju trgovačke robe koja se priznaje kao plasmani sa drugim bankama. Razlika između kupovne i prodajne cijene se smatra stopom povrata na investicije i obračunava se tokom trajanja kupoprodajnog ugovora koristeći se primjenom metode stvarnog prinosa. Ove investicije se klasifikuju kao finansijski instrumenti i iskazuju se po amortizovanom trošku.

Sve druge kupovine i prodaje investicija se priznaju na dan trgovine, dan kad se Banka obavezala da kupi ili proda sredstva.

Finansiranje klijenata

Finansiranje klijenata iskazuje se po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadiivi iznosi.

Vlasnički udjeli

Vlasnički udjeli se klasifikuju kao raspoloživi za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, u kojem slučaju vlasnički udjeli se iskazuju po trošku umanjenom za bilo kakvo umanjenje vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Uzeti zajmovi na koje se plaća profitna marža inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortiziranom trošku i svaka razlika između primitaka (umanijenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospijeću priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tokom perioda trajanja zajma, na temelju efektivne stope.

Obaveze prema bankama i klijentima

Obaveze prema bankama i klijentima su klasifikovane kao ostale obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortiziranom trošku metodom efektivne stope prinosa.

Preuzeti kolaterali

Preuzeti kolaterali predstavljaju finansijska i nefinansijska sredstva koje Banka stekne u procesu izmirenja finansiranja komitenata u kašnjenju. Ova sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti po sticanju i uključuju se u stavke nekretnine i oprema, ostala sredstva ili zalihe u sklopu ostalih sredstava, u zavisnosti od njihove prirode i namjera Banke kada je riječ o povratu ovih sredstava, a naknadno se ponovo mjere i prikazuju u skladu sa računovodstvenim politikama namijenjenim za ove kategorije sredstava.

Obaveze na osnovu finansiranja komitenata

Banka izdaje finansijske garancije. Finansijske garancije predstavljaju neopozive garancije koje garantuju naplatu u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze prema trećoj strani i nose jednaku količinu kreditnog rizika kao i finansiranje komitenata. Finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, što se obično dokazuje iznosom primljenih naknada. Ovaj iznos se amortizuje na osnovu proporcionalne metode tokom trajanja obaveze.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Mjerenje umanjenja vrijednosti pokriva finansijsku imovinu klasifikovanu kao finansiranja i potraživanja, vrednovanu metodom amortizovanog troška te povezane vanbilansne izloženosti, a posebno:

- Bilansne izloženosti:
 - Finansiranje komitenata,
 - Prekoračenja/tekući računi, revolving linije finansiranja komitenata/linije finansiranja,
 - Prisilna potraživanja (npr. potraživanja koja nastaju po osnovi akreditiva, garancija i sl.).
- Vanbilansne izloženosti:
 - Garancije,
 - Akreditivi,
 - Neiskorišteni iznosi revolving linija finansiranja komitenata /linija finansiranja/ (npr. prekoračenja po tekućem računu, druge revolving linije, neiskorišteni, a odobreni zajmovi i sl.).

Obračun rezervi pokriva slijedeće portfolije:

- Izloženosti fizičkim licima,
- Izloženosti pravnim licima (uključujući i SME klijente),
- Izloženosti bankama i ostalim finansijskim institucijama,
- Izloženosti prema državi, državnim institucijama, općinama i sl.,
- Ostala potraživanja (uključuje sve što je u opsegu MRS-a 39 kategorija „zajmovi i potraživanja“, a nije ranije navedeno).

Sve pojedinačno značajne izloženosti za koje su identificirani događaji koji vode do gubitka, odnosno koje su u statusu neispunjavanja obveze se procjenjuju na pojedinačnoj osnovi. Dakle, ovaj pristup se primjenjuje za sve vrste klijenata i sve vrste izloženosti.

Ukoliko projicirani novčani tokovi umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi nakon diskontiranja pretpostavljaju potpuno pokriće izloženosti, za takve izloženosti Banka neće izdvajati dodatne rezerve.

Umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi Banka primjenjuje na:

1. Izloženosti koje ne zadovoljavaju status neispunjavanja obveza,
2. Izloženosti koje zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza, ali nisu pojedinačno značajne (specifične rezervacije za gubitke od finansiranja).

a) Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku

Banka je dužna provjeriti sa svakim datumom bilansa da li postoje objektivne naznake umanjenja vrijednosti finansijske imovine. Ukoliko postoje takvi pokazatelji, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine.

Finansiranje klijenata se prikazuje neto od umanjenja vrijednosti kako bi odražavali njihovu procijenjenu nadoknativu vrijednost. Posebne rezervacije za nenaplativost se formiraju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost finansiranja klijenata čija je vrijednost identificirana kao umanjena temeljem redovnih preispitivanja stanja.

Umanjena finansijska imovina klasifikuje se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospelja, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Rezervisanja se određuju korištenjem stopa rezervisanja, kako je odredila Agencija, na nenaplaćeni iznos glavnice.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Povećanje rezervacija priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Ukoliko je potraživanje od finansiranja klijenata nenaplativo, a sve pravne procedure su dovršene te je poznat konačni iznos gubitka, potraživanje se direktno otpisuje. Ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji, a umanjenje se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, otpisani iznos ili rezervacija se tada prihoduje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Imovina koja se vodi po trošku obuhvata vlasničke udjele raspoložive za prodaju za koje ne postoji pouzdana fer vrijednost. Banka na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju procjenjuje postoji li objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

b) Procjena potencijalnih gubitaka finansijskih sredstava u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine

U skladu sa Uputstvom o izmijenjenom načinu formiranja, evidentiranja i izvještajnog iskazivanja rezervi za gubitke od finansiranja, koje je donijela Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Banka i dalje mora voditi adekvatnu internu evidenciju i u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (FBA) o klasifikacija aktive i vanbilansnih stavki prema stepenu naplativosti. Banka je dužna da klasifikuje kredite, plasmane i druge bilansne i vanbilansne izloženosti Banke riziku, u kategorije A, B, C, D i E u skladu sa procjenom naplativosti kredita i drugih plasmana na osnovu urednosti izmirenja obaveza dužnika, finansijskog položaja dužnika i instrumenata obezbjeđenja naplate potraživanja. Procijenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunat primjenom sljedećih procenata: 2% na plasmane klasifikovane u kategoriju A, 5% - 15% na plasmane kategorije B, 16% - 40% na plasmane kategorije C, 41% - 60% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E.

Ako je iznos rezervi za kreditne gubitke, obračunat u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, veći od zbira iznosa ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama i već formiranih rezervi za kreditne gubitke, utvrđenu razliku Banka je obavezna da tretira kao nedostajuće rezerve za kreditne gubitke u skladu sa prethodno navedenom odlukom. Navedeni iznos nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke.

Ako je iznos ispravke vrijednosti i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama veći od obračunatog iznosa rezervi za kreditne gubitke, Banka nema obavezu da formira rezerve za kreditne gubitke. Banke ne može iskazani veći iznos ispravki vrijednosti u odnosu na obračunate rezerve za kreditne gubitke za pojedine komitente ili partije koristiti za umanjenje nedostajućih rezervi za kreditne gubitke za druge komitente. U skladu sa istom odlukom, Banke ne može umanjivati iznos već formiranih rezervi za kreditne gubitke.

c) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju

Banka na svaki izvještajni datum procjenjuje da li postoji objektivni dokaz da finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava pokazuje znakove umanjenja vrijednosti. U slučaju hartija od vrijednosti koje su klasifikovane kao sredstva raspoloživa za prodaju, značajan pad ili nastavak pada fer vrijednosti hartije ispod njene nabavne vrijednosti ukazuje da je takva hartija od vrijednosti obezvrijeđena. Ako postoji dokaz umanjenja vrijednosti za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulativni gubitak – utvrđen kao razlika između troškova sticanja i trenutne fer vrijednosti – se priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Ako se u narednom periodu poveća fer vrijednost dužničkih instrumenata priznatih kao raspoloživih za prodaju, a povećanje je objektivno povezano sa događajem koji je nastao nakon što je gubitak zbog umanjenja vrijednosti priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, gubitak zbog umanjenja vrijednosti se ukida kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Rezervisanja

Rezervisanja za odštetne zahtjeve po sudskim sporovima se priznaju kada:

- Banka ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- kada je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Kada postoji veći broj sličnih obaveza vjerovatnoća da se zahtijeva odliv resursa da bi se namirila obaveza se utvrđuje razmatranjem vrste obaveza kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i kada je mala vjerovatnoća odliva sredstava u odnosu na stavku uključenu u istu vrstu obaveza.

Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveze.

Za vanbilansne obaveze rezervacije se formiraju u sljedećim slučajevima:

- ukoliko postoji događaj koji se desio u prošlosti, za koji postoji sadašnja obaveza plaćanja Banke (poziv na plaćanje, i sl.),
- više od 50% je vjerovatno da će Banka morati izmiriti obaveze i
- ukoliko je moguće pouzdano procijeniti iznos obaveze koja predstavlja gubitak i u jednakom iznosu formirati rezervacije.

2.10 Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

	2013.	2012.
	%	%
Zgrade	1,3 – 2,0%	1,3 – 2,0%
Računari	20,0 – 33,3%	20,0 – 33,3%
Motorna vozila	15,5%	15,5%
Ostala imovina	7,0 – 33,3%	7,0 – 33,3%

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Umanjenja

Na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

2.11 Nematerijalna imovina

(a) Licence

Stecene licence za kompjuterski softver se iskazuju po historijskoj nabavnoj vrijednosti. Amortizacija se obračunava primjenom proporcionalne metode kako bi se troškovi licenci raspodijelili u toku njihovog procijenjenog vijeka upotrebe.

(b) Računarski softver

Stecene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procijenjenog vijeka upotrebe.

Izdaci vezani za razvoj i održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci direktno povezani sa identifikovanim i unikatnim softverskim proizvodima koje kontroliše Banka i koji će vjerovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove radne snage tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući dio pripadajućih režijskih troškova.

Amortizacija se obračunava na svu nematerijalnu imovinu, osim imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabave imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Sljedeći procijenjeni korisni vijekovi se koriste:

Softver i licence

5 godina

Metoda amortizacije i procijenjeni korisni vijek pregledaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.12 Troškovi zaposlenih

Kratkoročna primanja zaposlenih

Za račun zaposlenih, Banka uplaćuje penziona i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, kao i pripadajuće poreze po ovom osnovu za koje je osnovica neto plaća. Ovi se doprinosi uplaćuju na račun relevantnih državnih fondova prema važećoj zakonskoj regulativi i propisima, tokom cijele godine. Naknada za topli obrok i transport kao i regres za godišnji odmor se obračunavaju i plaćaju u skladu sa lokalnom zakonskom regulativom. Ovi se troškovi priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi zaposlenih.

Obaveze za doprinose za penziona fondove s propisanim iznosom doprinosa priznaju se kao trošak u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti perioda u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih: otpremnine za penzije i bonusi za prijevremeno penzionisanje

Banka isplaćuje otpremnine u slučaju penzionisanja u visini od minimalno tri prosječne plate zaposlenog u FBiH izračunate od strane Federalnog Biroa za Statistiku ili tri plate isplaćene u Banci u periodu od posljednja tri mjeseca, u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenog.

Obaveze i troškovi se određuju pomoću metode projektovanja po jedinici prava. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja odgovara kamatnoj stopi državnih obveznica.

2.13 Dionički kapital

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata redovne dionice i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.14 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve su kreirane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine koji zahtijeva da se 10% dobiti godine prenosi u zakonske rezerve dok one ne dosegnu 25% dioničkog kapitala. Ako rezerve do kraja pete poslovne godine ne dostignu visinu od 25% dioničkog kapitala, za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo je obavezno povećati prijenos u rezerve na 20% godišnje dobiti sve dok rezerve ne dosegnu iznos od 25% dioničkog kapitala. Zakonske rezerve mogu se koristiti za pokriće gubitka sadašnje i prošlih godina.

2.15 Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i neiskorištene okvire za finansiranje klijenata. Banka navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad iste postanu plative.

2.16 Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i građana. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke te su stoga isključena iz njezinog bilansa. Za pružene usluge Banka ostvaruje naknadu.

2.17 Transakcije sa povezanim licima

Prema definiciji MRS 24 povezane strane su strane koje predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontrolišu zajedno s drugim subjektima;
- pridružena društva u kojima Banka ima značajan uticaj, a koja nisu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan uticaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će uticati ili biti pod uticajem povezane osobe u poslovanju sa Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo.

Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik (Napomena 30).

3. Upravljanje finansijskim rizikom

3.1 Strategija korištenja finansijskih instrumenata

Usljed svojih aktivnosti Banka je izložena različitim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku. Tržišni rizik uključuje rizik stranih valuta, profitne marže i drugi rizik cijena.

Upravljanje rizikom vrše odjeli nadležni za pojedine rizike koji postoje u okviru Banke prema politikama koje je odobrila Uprava.

Banka je uspostavila sistem upravljanja kreditnim rizikom usvajanjem politika i procedura za analizu, koncentraciju i diversifikaciju kreditnog rizika unutar Sektora za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom. Također Banka ima usvojene procedure za praćenje rizika likvidnosti unutar Sektora sredstava i finansijskih institucija, dok Odjel za operativni rizik i informacijsku sigurnost i interne kontrole prati i procjenjuje razinu operativnog rizika Banke.

Uprava je odgovorna za uspostavljanje i nadzor okvira upravljanja finansijskim rizikom Banke.

Proces upravljanja i kontrole rizicima se na vrijeme prilagođavaju promjenama u operativnom okruženju.

3.2 Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na nemogućnosti druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjene rizika i finansijskih gubitaka.

Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti

Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom vrši procjenu kreditnog rizika analizirajući finansijske izvještaje, vodeći računa da bilansi privrednih društava kojima se odobravaju plasmani trebaju imati uravnoteženu strukturu i ročnost kako ne bi došli u opasnost nelikvidnosti, odnosno nemogućnosti urednog servisiranja obaveza te kako ne bi narušili osnovno bilansno pravilo – uravnoteženosti aktive i pasive. Sektor kod analiziranja bilansa stanja primjenjuje tehnike fundamentalno-finansijske analize, pri čemu se najveća pažnja obraća na stavke aktive kao što su zaliha potraživanja i fiksnu aktivu zbog njihove podložnosti mijenjanju tokom vremena, budući da se zalihe i potraživanja smanjuju i povećavaju, a fiksna imovina se amortizuje.

Izlaganje Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja mora biti pokriveno odgovarajućim kolateralom, u skladu sa zakonskim propisima i internim aktom – Odlukom o definisanju, procjeni i tretmanu kolaterala. Vrste kolaterala prihvatljivog za Banku, kao i odnos vrijednosti zaloga i kredita/finansiranja ili garancije utvrđeni su Odlukom o definiranju, procjeni i tretmanu kolaterala.

Banka obračunava rezervisanja po osnovu umanjenja vrijednosti u skladu sa MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“. Rezervisanja se obračunavaju u odnosu na rizik pojedinačnog plasmana, pri čemu se u obzir uzima i kvalitet, vrijednost i utrživost kolaterala. Rezervisanja za gubitke zbog umanjenja vrijednosti se formiraju na individualnoj i na grupnoj osnovi. Pojedinačno značajni plasmani se procjenjuju na individualnoj osnovi, dok se preostali dio kreditnog portfolija procjenjuje na grupnoj osnovi. Pojedinačno značajni plasmani su svi plasmani čija je pojedinačna vrijednost veća od 50.000 BAM koji su u kašnjenju većem od 90 dana.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Prijedlog klasifikacije izrađuje Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom nakon što Sektor operacija i Sektor za finansijsku kontrolu strateško planiranje i opće računovodstvo okončaju sve aktivnosti tekućeg mjeseca vezane za knjiženje svih priliva, obračun penala i usaglašavanje svih stanja računa koji su u direktnoj vezi s aktivom koja je predmet klasifikacije.

Prijedlog za obračun posebnih rezervi sadržava ukupnu izloženost klijenta po svim proizvodima u Banci. Nacrt prijedloga rezervi za klijente se dostavlja Sektoru za poslovanje sa stanovništvom i Sektoru za poslovanje sa pravnim licima .

Sektor za poslovanje sa stanovništvom i Sektor za poslovanje sa pravnim licima dostavljaju komentare za klijente za koje smatraju da je predložena neadekvatna kategorizacija i procent rezervi.

Kod izračuna ispravki vrijednosti procedura izračunavanja je potpuno ista uz dodatnu dopunu koja se odnosi na obavezi Sektora za poslovanje sa pravnim licima i Sektora za poslovanje sa stanovništvom da dokumentuju novčane tokove iz tekućeg biznisa koji se uključuju u diskont za izračun ispravke vrijednosti. Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom ocjenjuje prihvatljivost predložene dokumentacije za uključenje tekućih novčanih tokova kod izračuna ispravke vrijednosti.

Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom nakon uvažanih komentara Sektora za poslovanja sa pravnim licima i Sektora za poslovanje sa stanovništvom dostavlja prijedlog klasifikacije zajedno sa komentarima sektora Upravi Banke tokom prve radne sedmice narednog mjeseca.

Uprava Banke razmatra dostavljena obrazloženja Sektora za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom, komentare Sektora za poslovanje sa pravnim licima, i Sektora za poslovanje sa stanovništvom i donosi konačnu odluku o nivou rezervi za taj mjesec nakon čega Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom sačinjava konačni izvještaj (tabelarni pregled) o nivou posebnih rezervi za tekući mjesec.

Izvještaj (tabelarni pregled) predložene kategorizacije klijenata odobrava i potpisuje Uprava Banke.

Nakon što se okončaju aktivnosti obračuna regulatornih rezervi Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom radi diskontiranje novčanih tokova i izradu prijedloga rezervi u skladu sa Internom metodologijom umanjenja vrijednosti prema MRS 39. Prijedlog potpisuje Uprava nakon čega Sektor za finansijsku kontrolu, strateško planiranje i opće računovodstvo radi knjiženje.

Sastanak se održava jedanput mjesečno u prvoj radnoj sedmici narednog mjeseca. Zapisnik sa sastanka sačinjava Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom.

U cilju diversifikacije aktive i minimiziranja koncentracije kreditnog rizika/rizika finansiranja/ u svom poslovanju, Banka treba da usmjerava svoje plasmane što većem broju klijenata u, što je moguće, manjim iznosima.

U slučaju potreba korisnika za većim iznosima kredita/finansiranja/ i garancija, Banka se uključuje po principu sufinansiranja sa drugom poslovnom bankom na bazi prijedloga klijenta ili Banke.

Svaka banka učesnica u sufinansiranju preuzima rizik svog plasmana.

Banka ne izražava spremnost finansiranja klijenata u sljedećim slučajevima:

- Ukoliko ne postoji jasno opravdana svrha zahtjeva i preciziran rok dospijeca plasmana;
- Ukoliko je povrat plasiranih sredstava zasnovan samo na mogućnosti aktiviranja instrumenata obezbjeđenja;
- Ukoliko su isti u ranijem periodu prouzročili gubitke, čiji su predmeti preneseni u Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom- Odjeljenje za praćenje naplate problematičnih finansiranja i reprogramiranje (osim predmeta čije su obaveze reprogramirane);
- Ukoliko su isti sumnjivog morala (fizička lica i preduzeća osnovana u cilju pranja novca);
- Ukoliko bi odobravanjem zahtjeva Banka došla u podređen položaj u odnosu na drugog davatelja kredita/finansiranja;
- Ukoliko su fizičko ili pravno lice na crnoj listi Banke (spisak sumnjivih lica, organizacija, kompanija).

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Banka je osigurala da se kreditna analiza i praćenje projekta vrši sa dužnim poštovanjem ekoloških faktora i faktora okruženja u skladu sa državnim zakonima, standardima i regulativama utvrđenim od strane Centralne banke BiH, a što podrazumijeva zabranu finansiranja bilo koje transakcije ili projekta koji bi imao štetan utjecaj na okolinu.

Banka vodi računa o disperziji rizika prema pojedinim regijama i djelatnostima, nastojeći usmjeravati plasmane u sve privredne grane:

- građanima i samostalnim zanatlijama i trgovcima,
- individualnim poljoprivrednim proizvođačima,
- privrednim društvima iz trgovinske djelatnosti,
- privrednim društvima iz industrijske djelatnosti,
- privrednim društvima iz ostalih djelatnosti (turizam, ugostiteljstvo i sl.),
- bankama i finansijskim institucijama.

Komitet za finansiranje i investicije Banke odlučuje o odobravanju pojedinačnog finansiranja ili garancije fizičkih i pravnih lica zbog kojih nastaje ili se povećava izloženost Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja/ iz osnova:

- svakog pravnog posla čijom vrijednošću dolazi do izloženosti Banke prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica,
- svakog pravnog posla zbog kojeg bi nastala ili se povećala izloženost Banke prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica.

Izuzetak predstavljaju finansiranja do iznosa 25.000 BAM gdje nadležnost o odobravanju pojedinačnog finansiranja za fizička lica ima rukovodilac filijale.

Pri donošenju odluke o odobrenju izloženosti prema jednom korisniku ili grupi povezanih lica u visini preko 3.000.000,00 BAM, Banka je dužna prethodno pribaviti saglasnost Nadzornog odbora Banke.

Pri donošenju odluka o odobravanju izlaganja Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja, u potpunosti se poštuju usvojene Procedure za odobravanje plasmana pravnim licima i Procedure za finansiranje fizičkih lica po pojedinim proizvodima.

Donošenje odluka o izlaganju Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja prema licima povezanim sa Bankom vrši se u skladu sa Posebnim politikama sa procedurama za poslovanja sa licima povezanim sa Bankom.

Odobrovanje kredita zaposlenim Banke vrši se u skladu sa Politikama i procedurama finansiranja zaposlenih Banke.

Funkcija upravljanja kreditnim rizikom je odvojena od svakodnevnih poslova vezanih za odnose sa klijentima i poslove kreditiranja / finansiranja. Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom vrši procjena kreditnog rizika svakog pojedinačnog zahtjeva za finansiranje pravnih lica, kao i za zahtjeve preko 25.000 BAM sektora za poslovanje sa stanovništvom. Za iznose od 10.000-25.000 BAM Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom radi naknadnu ocjenu visine kreditnog rizika uz određivanje slučajnog uzorka veličine 1/3 predmeta od ukupnog broja odobrenih predmeta.

Mišljenje Sektora za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom se unosi u dokument pod imenom „Ocjena Sektora“ i predstavlja sastavni dio prijedloga za finansiranje pravnih ili fizičkih lica.

U okviru svoje odgovornosti koja podrazumijeva osiguranje stabilnog portfolija rizičnih plasmana, Sektor za upravljanje kreditnim i tržišnim rizicima treba da prati limite, odnosno maksimalni nivo ekspanziranja, u odnosu na pojedinačne klijente prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica u momentu odobrenja finansiranja.

Svaki pojedinačni zahtjev za finansiranje pravnih lica treba da sadrži procenat izloženosti pojedinačnog korisnika ili grupe povezanih lica u odnosu na kapital Banke.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Sektor za strateško planiranje i opće računovodstvo kvartalno dostavlja Sektoru za upravljanje kreditnim i tržišnim rizikom, Sektoru za finansiranje pravnih lica i Sektoru za poslovanje sa stanovništvom informacije o iznosu osnovnog kapitala Banke po konačnim podacima na kraju svakog kvartala (najkasnije do 15-tog u mjesecu za protekli kvartal) sa dozvoljenim procentima i iznosima koncentracije kreditnog rizika u sljedećoj formi:

- Dozvoljeno izlaganje kreditnom riziku bez kolaterala (iznos u BAM) = Osnovni kapital banke kapitala x 5%;
- Veliko izlaganje kreditnom riziku-VIKR (iznos u BAM) = Osnovni kapital banke x 15%;
- Dozvoljeno izlaganje kreditnom riziku bez prvoklasnog kolaterala (iznos u BAM) = Osnovni kapital banke x 25%;
- Najveća izloženost kreditnom riziku-NIKR (iznos u BAM) = Osnovni kapital banke x 40%;
- Zbir velikih izlaganja kreditnom riziku-ZVIKR (iznos u BAM) = Osnovni kapital banke x 300%.

Sektor za strateško planiranje, finansijsku kontrolu i opće računovodstvo kvartalno izvještava Upravu banke o nastanku izloženosti preko limita definiranim članovima 4, 5, 6, 7, 8, 9 Programa, politika i procedura za osiguranje diversifikacije i koncentracije rizika finansiranja nakon izvršenih računovodstvenih knjiženja koja su imala za posljedicu smanjenje kapitala. Uprava Banke daje smjernice za otklanjanje eventualnih prekoračenja, te ravnomjerniju raspodjelu, upravljanje i kontrolu postojećih i potencijalnih izlaganja Banke.

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku stavkama iz izvještaja o finansijskom položaju:

31. decembar 2013.

	Bruto izloženost	Pojedinačno umanjena imovina	Kolektivno umanjena imovina	Neto maksimalna izloženost
Novac i sredstva kod banaka	147.757	-	(14)	147.743
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	27.087	-	-	27.087
Plasmani bankama	36.814	-	(27)	36.787
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	57	-	(12)	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	542	-	-	542
Finansiranje klijenata	346.400	(5.321)	(7.042)	334.037
Ostala aktiva	5.301	(7)	(73)	5.221
Ukupno	563.958	(5.328)	(7.168)	551.462

31. decembar 2012.

Novac i sredstva kod banaka	91.825	-	(20)	91.805
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	22.333	-	-	22.333
Plasmani bankama	33.420	-	(25)	33.395
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	58	-	(13)	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	419	-	-	419
Finansiranje klijenata	279.839	(5.754)	(6.248)	267.837
Ostala aktiva	2.063	-	(55)	2.008
Ukupno	429.957	(5.754)	(6.361)	417.842

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje bruto iznos imovine izložene kreditnom riziku za svaku kategoriju rezervisanja Banke, zajedno s povezanim iznosom umanjenja vrijednosti. Problematična imovina je ona gdje dužnik kasni više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu ili gdje je izvršeno restrukturiranje potraživanja uslijed pogoršanja finansijskog stanja dužnika, uz umanjenje glavnice, profitne marže ili naknade ili produženja roka vraćanja istih. Ovo predstavlja izmjenu u odnosu na 2012. godinu, gdje je problematična imovina bila definisana kao ona koja se nalazi u C,D i E kategoriji te ona s danima kašnjenja više od 90 dana, te su podaci sa 31. decembrom 2012. godine ponovo prikazani, zbog uporedivosti sa 2013. godinom.

31. decembar 2013.	Bruto iznos	Umanjenje vrijednosti	Neto iznos
Neproblematična imovina	481.366	(4.144)	477.222
Problematična imovina	49.605	(8.260)	41.345
	530.971	(12.404)	518.567

31. decembar 2012.	Bruto iznos	Umanjenje vrijednosti	Neto iznos
Neproblematična imovina	341.251	(3.710)	337.541
Problematična imovina	63.833	(8.337)	55.496
	405.084	(12.047)	393.037

Izloženost kreditnom riziku od finansiranja klijenata i plasmana kod banaka, isključujući obaveznu rezervu, prema rejtingu je kako slijedi:

	Banke		Privreda		Stanovništvo		Ukupno	
	Bruto	Umanjenje vrijednosti	Bruto	Umanjenje vrijednosti	Bruto	Umanjenje vrijednosti	Bruto	Umanjenje vrijednosti
31. decembar 2013.								
Bez rejtinga	184.571	(41)	-	-	-	-	184.571	(41)
Neproblematična imovina	-	-	187.521	(2.992)	109.274	(1.112)	296.795	(4.104)
Problematična imovina	-	-	38.956	(4.982)	10.649	(3.277)	49.605	(8.259)
Ukupno	184.571	(41)	226.477	(7.974)	119.923	(4.389)	530.971	(12.404)
Ukupno (neto)	184.530		218.503		115.534		518.567	
31. decembar 2012.								
Bez rejtinga	125.245	(45)	-	-	-	-	125.245	(45)
Neproblematična imovina	-	-	130.004	(2.857)	86.002	(808)	216.006	(3.665)
Problematična imovina	-	-	55.221	(5.477)	8.612	(2.860)	63.833	(8.337)
Ukupno	125.245	(45)	185.225	(8.334)	94.614	(3.668)	405.084	(12.047)
Ukupno (neto)	125.200		176.891		90.946		393.037	

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**Gubici zbog umanjenja vrijednosti i politika rezervisanja**

Obezvrijeđena finansiranja su ona za koja Banka utvrdi da nije vjerovatno da će moći da naplati svu dospjelu glavnici i profitnu maržu prema odredbama ugovora o finansiranju komitenata.

Pojedinačno obezvrijeđena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procijenjeno da su obezvrijeđena i za koja su priznati procijenjeni gubici.

Banka vrši ispravku vrijednosti potraživanja koja predstavljaju procjenu Banke o nastalim gubicima u svom portfoliju finansiranja.

Klasifikacija potraživanja se zasniva na analizi kašnjenja u izmirivanju obaveza i indikatora povrata.

U slučaju pojedinačne ispravke vrijednosti finansiranja klijenata, budući procijenjeni tokovi gotovine se diskontuju u skladu sa zahtjevima MRS 39 kako bi se došlo do odgovarajućeg iznosa ispravke vrijednosti.

Finansiranja klijenata umanjena za rezervisanja su prikazana u tabeli ispod:

	Ukupna potraživanja po finansiranju klijenata	Umanjenje vrijednosti	Neto potraživanja po finansiranju klijenata
31. decembar 2013.			
Portfolio rezervisanja za rizik - grupno	302.713	(7.042)	295.671
Pojedinačna rezervisanja za rizik - individualno	43.687	(5.321)	38.366
	346.400	(12.363)	334.037
31. decembar 2012.			
Portfolio rezervisanja za rizik - grupno	221.507	(6.248)	215.259
Pojedinačna rezervisanja za rizik - individualno	58.332	(5.754)	52.578
	279.839	(12.002)	267.837

Kolateral

Banka, u cilju minimiziranja rizika u poslovanju finansiranja klijenata koristi Odluku o definiranju, tretmanu i procjeni kolaterala finansiranja te za naplatu svojih potraživanja uzima jedan ili više slijedećih instrumenata:

- Novčani depozit,
- Založno pravo na nepokretne stvari,
- Založno pravo na pokretne stvari,
- Založno pravo na zalihe,
- Garancije banaka i korporativne garancije,
- Ustupanje potraživanja –cesija,
- Vrijednosni papiri,
- Polica osiguranja potraživanja,
- Jamstva fizičkih i pravnih lica, države BiH, FBiH i jedinica lokalne uprave.

Procjena fer vrijednosti umanjenih sredstava je zasnovana na vrijednosti instrumenta obezbjeđenja procijenjenog u trenutku zaduživanja i ažurira se periodično u skladu sa Odlukom o definisanju, procjeni i tretmanu kolaterala.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Izloženosti od finansiranja i kolaterali:

	Stanovništvo		Pravna lica		Ukupno	
	Maksimalna izloženost riziku finansiranja klijenata	Fer vrijednost kolaterala	Maksimalna izloženost riziku finansiranja klijenata	Fer vrijednost kolaterala	Maksimalna izloženost riziku finansiranja klijenata	Fer vrijednost kolaterala
31. decembar 2013.	<hr/>					
Izloženost finansiranja klijenata neto	115.534	63.595	218.503	310.424	334.037	374.019
31. decembar 2012.	<hr/>					
Izloženost finansiranja klijenata neto	90.946	49.562	176.891	267.712	267.837	317.274

Dospjeće i umanjenje vrijednosti potraživanja, koja obuhvataju finansiranja komitentima i plasmane bankama, može se prikazati kako slijedi:

	Nedospjela potraživanja čija vrijednost nije umanjena	Dospjela potraživanja čija vrijednost nije umanjena	Potraživanja za koja je umanjena vrijednost	Umanjenje vrijednosti - grupno	Umanjenje vrijednosti - individualno	Ukupno
31. decembar 2013.	<hr/>					
Pravna lica	206.616	4.303	15.558	(3.157)	(4.817)	218.503
Banke	184.571	-	-	(41)	-	184.530
Stanovništvo	116.614	1.477	1.832	(3.885)	(504)	115.534
Ukupno	507.801	5.780	17.390	(7.083)	(5.321)	518.567
31. decembar 2012.	<hr/>					
Pravna lica	165.287	3.446	16.492	(3.156)	(5.178)	176.891
Banke	125.245	-	-	(45)	-	125.200
Stanovništvo	92.350	357	1.907	(3.092)	(576)	90.946
Total	382.882	3.803	18.399	(6.293)	(5.754)	393.037

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Starosna struktura potraživanja po finansiranju, dospjelih i nedospjelih, a za koje nije ili je izvršeno umanjeње vrijednosti na dan 31. decembra, je kako slijedi (obuhvaćena su finansiranja komitentima i plasmani bankama):

	Nedospjela potraživanja čija vrijednost nije umanjena	Dospjela potraživanja čija vrijednost nije umanjena	Potraživanja za koja je umanjena vrijednost	Umanjenje vrijednosti - grupno	Umanjenje vrijednosti - individualno	Ukupno
31. decembar 2013.						
Nema						
kašnjenja	480.593	701	4.811	(3.830)	(1.260)	481.015
Do 30 dana	13.096	473	339	(193)	(29)	13.686
Od 30 do 90 dana	9.305	109	-	(121)	-	9.293
Preko 90 dana	4.807	4.497	12.240	(2.939)	(4.032)	14.573
Ukupno	507.801	5.780	17.390	(7.083)	(5.321)	518.567
31. decembar 2012.						
Nema						
kašnjenja	361.028	359	4.055	(3.428)	(471)	361.543
Do 30 dana	12.974	371	-	(207)	-	13.138
Od 30 do 90 dana	4.561	287	222	(113)	(21)	4.936
Preko 90 dana	4.319	2.786	14.122	(2.545)	(5.262)	13.420
Ukupno	382.882	3.803	18.399	(6.293)	(5.754)	393.037

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Banka prati koncentraciju kreditnog rizika po privrednim granama i geografskim lokacijama. Koncentracija rizika u neto iznosima bilansne izloženosti po privrednim granama je kako slijedi:

Koncentracija rizika po privrednim sektorima	2013.		2012.	
	'000 BAM	%	'000 BAM	%
Proizvodnja	83.577	25,02%	65.089	24,30%
Trgovina	77.496	23,20%	60.260	22,50%
Gradevinarstvo	25.993	7,78%	20.694	7,73%
Transport i komunikacije	9.080	2,72%	4.471	1,67%
Nekretnine	6.337	1,90%	7.980	2,98%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	6.156	1,84%	4.975	1,86%
Turizam	962	0,29%	544	0,20%
Finansijske institucije	313	0,09%	1	0,00%
Školstvo i ostale javne usluge	238	0,07%	225	0,08%
Ostalo	8.351	2,50%	12.652	4,72%
Ukupno preduzeća	218.503	65,41%	176.891	66,04%
Stambeni	77.061	23,07%	52.936	19,76%
Ostalo	35.260	10,56%	36.674	13,69%
Samostalne zanatske radnje	3.213	0,96%	1.336	0,50%
Ukupno stanovništvo	115.534	34,59%	90.946	33,96%
Ukupno	334.037	100,00%	267.837	100,00%

Struktura finansiranja klijenata se redovno nadgleda od strane sektora za upravljanjem rizikom kao i odborom za finansiranja u cilju prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki utjecaj na portfolio finansiranja klijenata (uobičajeni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost Banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

Finansiranja su data klijentima u Bosni i Hercegovini.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**Reprogrami i restrukturiranja**

Restrukturirana imovina predstavlja imovinu koja je refinansirana, reprogramirana ili na neki drugi način konvertovana, odnosno imovina kod koje su, zbog korisnikovih promijenjenih uslova i otplatnih sposobnosti, odnosno zbog njegove nemogućnosti otplate prema inicijalno ugovorenom planu ili zbog izmijenjene (na niže) tekuće tržišne stope, ranije ugovoreni rokovi (rok ili otplatni plan) i/ili drugi uslovi naknadno promijenjeni kako bi Banka korisniku omogućila lakše servisiranje obaveza, a što je sigurnije i za Banku. Odluku o restrukturiranju obaveza klijenta donosi Komitet za finansiranje i investicije, a za iznose odobrenja preko 3.000.000 BAM konačna odluka je predmet odobrenja članova Nadzornog odbora Banke.

Reprogramirana i restrukturirana finansiranja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine data su u nastavku:

	Broj ponovno ugovorenih finansiranja klijenata	Vrijednost
31. decembar 2013.		
Pravna lica	56	31.845
Fizička lica i poduzetnici	21	841
Ukupno	77	32.686
31. decembar 2012.		
Pravna lica	40	24.018
Fizička lica i poduzetnici	18	685
Ukupno	58	24.703

Intenzivno praćenje klijenata

Za klijente čiji plasmani još ne ispunjavaju uslove za prijenos u nekvalitetnu aktivu, a zahtijevaju pažljivu obradu i praćenje poslovanja, Banka uvodi intenzivno praćenje. Takve klijente Banka zbog različitih uzroka u poslovanju (značajan obim plasmana, izrazito negativan trend poslovanja, povećanje zaduženosti, utvrđivanje adekvatnosti kapitala klijenta, neplaćanje ili neredovno plaćanje obaveza) uvrštava na listu za intenzivno praćenje. Inicijativa za uvrštavanje određenog klijenta na listu za intenzivno praćenje dolazi od poslovnih dijelova Banke, a donošenje odluke o uvrštavanju klijenata na listu za intenzivno praćenje je u nadležnosti Uprave Banke. Intenzivno praćenje znači da praćenje klijenata ostaje u poslovnom djelu Banke, a u njegovu obradu se uključuju zaposlenici Odjeljenja za praćenje problematičnih potraživanja i reprogramiranje i po potrebi i zaposlenici Službe pravnih poslova.

Radi intenzivnijeg prepoznavanja i praćenja ranih znakova nastanka rizika neispunjenja obaveza Banka je krajem 2013. godine unutar Sektora za poslovanje sa pravnim licima formirala Odjeljenje za ranu naplatu i monitoring finansiranja.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Intenzivno praćenje klijenata prestaje u sljedećim slučajevima:

- razriješenjem svih plasmana Banke prema klijentu (naplatom ili otpisom),
- donošenjem odluke Komiteta za finansiranje i investicije Banke o prijenosu potraživanja klijenata u Odjeljenje za praćene naplate problematičnih potraživanja i reprogramiranje (u slučaju neispunjavanja strategije, odnosno daljeg pogoršanja položaja),
- pokretanjem stečajnog postupka nad komitentom,
- u drugim slučajevima kada rukovodstvo Banke donese odluku o prestanku intenzivnog praćenja komitenta.

3.3 Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnom riziku koji predstavlja rizik da će dolaziti do promjena fer vrijednosti budućih novčanih tokova finansijskog instrumenta uslijed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik proističe iz otvorenih pozicija po osnovu profitne marže, valuta i kapitalnih proizvoda, koji su svi izloženi općim i specifičnim tržišnim kretanjima i promjenama u nivou proizvoljnosti tržišnih stopa i cijena kao što su profitne marže, kurs stranih valuta i cijene kapitala.

Uprava postavlja ograničenja i daje uputstva za praćenje i umanjivanje tržišnog rizika, koje redovno nadgledaju odbori za upravljanje rizikom Banke.

3.4 Valutni rizik

Izloženost valutnom riziku proizlazi iz aktivnosti finansiranja, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontrolira se dnevno, prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obaveze denominirane u stranu valutu ili vezane za stranu valutu.

Dnevno upravljanje valutnom pozicijom Banke, temeljem zakonske regulative i internih pravila, je odgovornost Sektor sredstava i finansijskih institucija.

U cilju učinkovitijeg upravljanja valutnim rizikom Banka prati ekonomske i druge poslovne promjene u okruženju, radi predviđanja mogućih promjena u aktivnostima vezanim uz strane valute, kursovima i riziku stranih valuta.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**Koncentracija valutnog rizika imovine i obaveza**

Banka je imala slijedeće značajne valutne pozicije na dan 31. decembra 2013. godine i 31. decembra 2012. godine. Banka ima veliki broj ugovora s valutnom klauzulom. Vrijednost u domaćoj valuti glavnice i profitne marže kod takvih ugovora određuje se kretanjem kursa strane valute.

Na dan 31. decembra 2013.	BAM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Aktiva					
Novac i sredstva kod banaka	93.056	45.866	5.772	3.049	147.743
Obavezna rezerva kod CBBH	27.087			-	27.087
Plasmani bankama	1	33.773	3.013	-	36.787
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	28	-	17	-	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	298	244	-	-	542
Finansiranje klijenata	334.037	-	-	-	334.037
Ostala aktiva	4.875	333	12	1	5.221
Nekretnine i oprema	9.532	-	-	-	9.532
Nematerijalna imovina	802	-	-	-	802
Ukupna aktiva	469.716	80.216	8.814	3.050	561.796
Obaveze i kapital					
Depoziti banaka	-	35.276	-	-	35.276
Depoziti klijenata	190.141	156.835	8.607	2.107	357.690
Obaveze za primljene pozajmice	9.150	68.454	-	-	77.604
Ostale obaveze	3.009	204	120	1	3.334
Rezervisanja za obaveze i troškove	614	74	70	-	758
Kapital i rezerve	87.134	-	-	-	87.134
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	290.048	260.843	8.797	2.108	561.796
Neto devizna pozicija	179.668	(180.627)	17	942	-

Razlika u neto deviznoj poziciji u 2012. i 2013. godini proizilazi iz činjenice da su finansiranja sa valutnom klauzulom vezanom za EUR iskazana u poziciji BAM.

Obzirom, da pozicije ostalih valuta ne pokazuju značajniju neusklađenost, Banka nije u značajnoj mjeri izložena valutnom riziku.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

	BAM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Na dan 31. decembra 2012.					
Aktiva					
Novac i sredstva kod banaka	20.832	61.492	5.745	3.736	91.805
Obavezna rezerva kod CBBH	22.333	-	-	-	22.333
Plasmani bankama	1	31.790	1.604	-	33.395
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	27	-	18	-	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	323	96	-	-	419
Finansiranje klijenata	267.777	60	-	-	267.837
Ostala aktiva	1.887	108	12	1	2.008
Nekretnine i oprema	8.790	-	-	-	8.790
Nematerijalna imovina	920	-	-	-	920
Ukupna aktiva	322.890	93.546	7.379	3.737	427.552
Obaveze i kapital					
Depoziti banaka	35.277	-	-	-	35.277
Depoziti klijenata	162.007	109.147	7.115	3.144	281.413
Obaveze za primljene pozajmice	13.513	39.117	-	-	52.630
Ostale obaveze	2.722	303	45	1	3.071
Rezervisanja za obaveze i troškove	814	128	57	-	999
Kapital i rezerve	54.162	-	-	-	54.162
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	268.495	148.695	7.217	3.145	427.552
Neto devizna pozicija	54.395	(55.149)	162	592	-

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.5 Upravljanje rizikom profitne marže

Poslovanje Banke je pod utjecajem rizika promjene profitnih marži, u onoj mjeri u kojoj aktiva i obaveze koji nose profitnu maržu dostižu ili im se mijenjaju profitne marže u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Većina ugovora o finansiranju pravnih i fizičkih lica su inicijalno ugovoreni sa profitnim maržama koje su zasnovane na šestomjesečnom ili jednogodišnjem EURIBOR-u. Uprava mijenja ove marže u skladu sa promjenama na tržištu. Većina ugovora o finansiranju pravnih i fizičkih lica imaju ugovorenu klauzulu „ne manje od“ koja štiti Banku od gubitka profita koji bi mogao nastati smanjenjem vrijednosti EURIBOR-a .

Osjetljivost imovine i obaveza na kretanje profitne marže

Tabela u nastavku daje kratak prikaz izloženosti Banke riziku profitne marže na kraju godine. Sredstva i obaveze Banke su u tabeli prikazani po knjigovodstvenoj vrijednosti i kategorizirani po ugovorenom roku dospijeca ili promjene profitne marže, zavisno šta je manje.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Na dan 31. decembra 2013.	Bez profitne marže	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno	Fiksna profitna marža
Aktiva								
Novac i sredstva kod banaka	62.772	84.971	-	-	-	-	147.743	84.971
Obavezna rezerva kod CBBH	-	27.087	-	-	-	-	27.087	27.087
Plasmani kod drugih banaka	-	26.976	-	9.811	-	-	36.787	36.787
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	45	-	-	-	-	-	45	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti/gubitka	542	-	-	-	-	-	542	-
Finansiranje klijenata	11.233	16.733	19.814	89.797	147.938	48.522	334.037	-
Ostala aktiva	5.157	64	-	-	-	-	5.221	52
Nekretnine i oprema	9.532	-	-	-	-	-	9.532	-
Nematerijalna imovina	802	-	-	-	-	-	802	-
Ukupna aktiva	90.083	155.831	19.814	99.608	147.938	48.522	561.796	148.897
Obaveze i kapital								
Depoziti banaka	-	5.869	-	29.407	-	-	35.276	-
Depoziti klijenata	135.402	21.027	13.373	92.589	90.667	4.632	357.690	98.714
Obaveze za primljene pozajmice	68.457	108	237	1.162	4.869	2.771	77.604	984
Ostale obaveze	2.388	946	-	-	-	-	3.334	54
Rezervisanja za obaveze i troškove	142	616	-	-	-	-	758	-
Kapital i rezerve	87.134	-	-	-	-	-	87.134	-
Ukupno obaveze i kapital	293.523	28.566	13.610	123.158	95.536	7.403	561.796	99.752
Neusklađenost profitne marže	(203.440)	127.265	6.204	(23.550)	52.402	41.119	-	49.145

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Na dan 31. decembra 2012.	Bez profitne marže	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno	Fiksna profitna marža
Aktiva								
Novac i sredstva kod banaka	76.805	8.851	1.425	2	4.722	-	91.805	15.000
Obavezna rezerva kod CBBH	-	22.333	-	-	-	-	22.333	22.333
Plasmani kod drugih banaka	-	932	30.933	1.530	-	-	33.395	32.838
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	45	-	-	-	-	-	45	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti/gubitka	419	-	-	-	-	-	419	-
Finansiranje klijenata	5.047	97.529	33.030	45.080	87.151	-	267.837	16.094
Ostala aktiva	2.008	-	-	-	-	-	2.008	507
Nekretnine i oprema	8.790	-	-	-	-	-	8.790	-
Nematerijalna imovina	920	-	-	-	-	-	920	-
Ukupna aktiva	94.034	129.645	65.388	46.612	91.873	-	427.552	86.772
Obaveze i kapital								
Depoziti banaka	-	5.867	-	9.852	19.558	-	35.277	12.219
Depoziti klijenata	117.558	2.206	31.225	65.813	62.815	1.796	281.413	32
Obaveze za primljene pozajmice	-	-	-	-	6.011	46.619	52.630	322
Ostale obaveze	142	544	2.229	156	-	-	3.071	194
Rezervisanja za obaveze i troškove	170	829	-	-	-	-	999	-
Kapital i rezerve	54.162	-	-	-	-	-	54.162	-
Ukupno obaveze i kapital	172.032	9.446	33.454	75.821	88.384	48.415	427.552	12.767
Neusklađenost profitne marže	(77.998)	120.199	31.934	(29.209)	3.489	(48.415)	-	74.005

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.6 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje u finansiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama. Tretirajući rizik likvidnosti Banka konsolidira svoje operacije u skladu sa relevantnim odlukama i internim politikama usmjerenim na održavanje rezervi likvidnosti, harmonizaciju sredstava i obaveza sa indikatorima i limitima likvidnosti.

Banka ima pristup raznolikim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita građana i pravnih lica, uzete namjenske kreditne linije/pozajmice i dionički kapital. To povećava fleksibilnost finansiranja, ograničava ovisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru i općenito umanjuje trošak finansiranja.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti korištenjem obaveza različitih dospjeća. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva. Nadalje, Banka drži portfolio likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

Ročnost imovine i obveza te kapitala i rezervi Banke na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazana je u tabeli u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospjeća, uz izuzetak vlasničkih udjela raspoloživih za prodaju koji su razvrstani u skladu s njihovom sekundarnom likvidnošću, u periodu dospjeća do jednog mjeseca kao i obavezna rezerva.

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Na dan 31. decembra 2013.	Bez dospjeća	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Aktiva							
Novac i sredstva kod banaka	-	147.743	-	-	-	-	147.743
Obavezna rezerva kod CBBH	-	27.087	-	-	-	-	27.087
Plasmani kod drugih banaka	-	26.976	-	9.811	-	-	36.787
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	10	35	-	-	-	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti/gubitka	-	542	-	-	-	-	542
Finansiranje klijenata	-	27.724	19.823	89.839	148.109	48.542	334.037
Ostala aktiva	-	5.221	-	-	-	-	5.221
Nekretnine i oprema	9.532	-	-	-	-	-	9.532
Nematerijalna imovina	802	-	-	-	-	-	802
Ukupna aktiva	10.334	235.303	19.858	99.650	148.109	48.542	561.796
Obaveze i kapital							
Depoziti banaka	-	5.869	-	29.407	-	-	35.276
Depoziti klijenata	-	156.429	13.373	92.589	90.667	4.632	357.690
Obaveze za primljene Pozajmice	-	108	237	1.162	4.869	71.228	77.604
Ostale obaveze	-	3.334	-	-	-	-	3.334
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	758	-	-	-	-	758
Kapital i rezerve	-	7.075	-	-	-	80.059	87.134
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	-	173.573	13.610	123.158	95.536	155.919	561.796
Neusklađenost ročne strukture	10.334	61.730	6.248	(23.508)	52.573	(107.377)	-

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Na dan 31. decembra 2012.	Bez dospjeća	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Aktiva							
Novac i sredstva kod banaka	-	85.656	1.425	2	4.722	-	91.805
Obavezna rezerva kod CBBH	-	22.333	-	-	-	-	22.333
Plasmani kod drugih banaka	-	932	30.933	1.530	-	-	33.395
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	10	35	-	-	-	45
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	-	-	419	-	-	-	419
Finansiranje klijenata	-	97.536	38.070	45.080	87.151	-	267.837
Ostala imovina	-	737	1.270	1	-	-	2.008
Nekretnine i oprema	8.636	-	154	-	-	-	8.790
Nematerijalna imovina	920	-	-	-	-	-	920
Ukupna aktiva	9.556	207.204	72.306	46.613	91.873	-	427.552
Obaveze i kapital							
Depoziti banaka	-	5.868	9	9.842	19.558	-	35.277
Depoziti klijenata	-	194	134.803	70.285	65.538	10.593	281.413
Obaveze za primljene Pozajmice	-	-	-	-	6.011	46.619	52.630
Ostale obaveze	-	686	2.229	156	-	-	3.071
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	999	-	-	-	-	999
Kapital i rezerve	-	4.103	-	-	-	50.059	54.162
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	-	11.850	137.041	80.283	91.107	107.271	427.552
Neusklađenost ročne strukture	9.556	195.354	(64.735)	(33.670)	766	(107.271)	-

3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**3.7 Upravljanje kapitalom**

Ciljevi Banke pri upravljanju kapitalom koji je širi koncept od „dioničkog kapitala“ iz izvještaja o finansijskom položaju jesu:

- Zadovoljiti kapitalne uslove koje su postavili regulatori bankarskog tržišta u domaćem okruženju;
- Očuvati sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem u cilju nastavka osiguravanja povrata dioničarima i beneficija ostalim zainteresovanim stranama;
- Održati jaku kapitalnu osnovu u cilju razvoja poslovanja.

Računovodstveni standardi MRS 37 i 39 su u primjeni u Bosni i Hercegovini od 2011. godine (knjigovodstvene evidencije Banke). Međutim, regulatorna tijela zahtijevaju paralelno izvještavanje o oba načina rezerviranja za kreditne gubitke, u skladu s MRS-om, kao i temeljem ranijih podzakonskih akata Agencije za bankarstvo („Agencija“, „regulator“ ili „FBA“). Počevši s 2011. godinom Agencija za bankarstvo je uvela stavku u izračun stope adekvatnosti kapitala, koja se odbija od neto kapitala Banke. U 2011. godini je ta pozicija uključivala razliku između rezervisanja za kreditne gubitke temeljem primjene MRS-a i regulatornih rezervisanja iz prethodnih godina, a izračunata je kako slijedi: stanje rezervisanja za kreditne gubitke u skladu s MRS-om minus stanje rezervisanja za kreditne gubitke u skladu s odredbama FBA.

U 2012. godini, sadržaj pozicije se promijenio i predstavlja negativnu razliku između stanja rezervisanja za kreditne gubitke u skladu s MRS-om i stanja rezervisanja za kreditne gubitke u skladu s odredbama FBA po svakoj partiji kredita. U ovoj poziciji iskazane su negativne razlike, odnosno kada su rezervisanja za kreditne gubitke prema MRS-u niža od rezervisanja za kreditne gubitke u skladu s odredbama FBA, dok se pozitivne razlike zanemaruju.

Uprava Banke kao i Odbor upravljanja aktivom i pasivom redovno nadgleda adekvatnost i stanje kapitala na osnovu odgovarajućih internih akata i regulativa koje propisuje Agencija.

U narednoj tabeli dat je kratak prikaz sastava regulatornog kapitala i stopa adekvatnosti kapitala Banke za godine završene na dan 31. decembra 2013. i 2012., a pripremljene su u skladu sa zahtjevima FBA.

	2013.	2012.
Neto kapital Banke u skladu sa zahtjevima FBA		
Osnovni kapital	82.861	50.119
Dopunski kapital	9.965	8.477
Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu	(16.788)	(8.096)
Iznos neto kapital	76.038	50.500
Rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenata	371.987	314.374
POR (ponderisani operativni rizik)	21.075	18.651
Ukupno ponderisani rizici	393.062	333.025
Stopa adekvatnosti kapitala na dan 31.decembar	19,3%	15,2%

Minimalna stopa adekvatnosti kapitala propisana od strane FBA iznosi 12%.

4. Značajne računovodstvene procjene i pretpostavke

Banka pravi procjene i pretpostavke o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se provjeravaju, a zasnivaju se na historijskom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog toka budućih događaja koji se može realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali uprkos tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti procjena. Procjena umanjenja vrijednosti portfolija finansiranja klijenata Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjena. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađenosti knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

Umanjenje vrijednosti finansiranja klijenata

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Umanjenje vrijednosti priznaje se uz saglasnost kategorije u koju je imovina klasifikovana.

Prilikom određivanja potrebnog nivoa rezervisanja za finansiranje klijenata Uprava uzima u obzir kašnjenja u otplati, finansijsko stanje dužnika, sposobnost otplate, kvalitet kolaterala, ekonomsko okruženje, historiju otplate i prijašnje iskustvo.

Značajan dio izloženosti kreditnom riziku predstavlja iznose koji su trebali biti otplaćeni pod inicijalno ugovorenim uvjetima, ali su u međuvremenu reprogramirani, u pojedinim slučajevima uz kapitalizaciju profitne marže i grace periodom. Uslijed navedenog, teško je procijeniti krajnju naplatu reprogramiranih izloženosti, te s obzirom na neizvjesnost, povećan je rizik krajnjeg povrata. Postoje također određene izloženosti gdje krajnja naplata ovisi o osnovnoj vrijednosti založenog kolaterala koja je određena od strane ovlaštenog sudskog vještaka u vrijeme odobravanja finansiranja. Uslijed nerazvijenog tržišta nekretnina, ekonomskih trendova u proteklim periodima kao i mogućih administrativnih i pravnih poteškoća, teško je procijeniti da li će, te u kojoj vrijednosti, Banka biti u mogućnosti primijeniti svoja prava te preuzeti kolateral.

Oporezivanje

Banka formira poreznu obavezu u skladu s poreznim zakonima Federacije Bosne i Hercegovine. Porezna prijava podložna je odobravanju od strane poreznih vlasti koje imaju pravo naknadno pregledati poslovne knjige poreznog obveznika. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja Uprave. Kao rezultat navedenog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata koje mogu biti značajne. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine, period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala.

Koncept nastanka poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Banka moći kontinuirano poslovati u budućnosti.

5. Neto prihod od finansiranja ulaganja

	2013.	2012.
Prihodi od finansiranja pravnih lica (Musharaka)	12.734	11.503
Prihodi od finansiranja fizičkih lica (Musharaka, Ijara)	7.368	6.037
Prihod od poslovanja sa drugim bankama (Murabaha, Wakala)	2.206	2.598
Prihodi od obavezne rezerve	15	11
<i>Prihodi od finansiranja i ulaganja</i>	<u>22.323</u>	<u>20.149</u>
Troškovi po osnovu obaveza prema pravnim licima (Musharaka)	(4.423)	(3.960)
Troškovi po osnovu obaveza prema fizičkim licima (Musharaka)	(3.782)	(2.382)
Troškovi po osnovu obaveza prema bankama (Murabaha, Wakala)	(904)	(1.262)
<i>Troškovi po osnovu obaveza prema klijentima i bankama</i>	<u>(9.109)</u>	<u>(7.604)</u>
Ukupno	<u>13.214</u>	<u>12.545</u>

6. Neto prihodi od naknada i provizija

	2013.	2012.
Naknade od usluga platnog prometa	2.430	1.800
Izdavanje garancija i akreditiva	936	890
Konverzija stranih valuta	780	573
Prihod od provizije - kupoprodaja deviza	412	235
Ostale usluge banke	1.803	2.257
<i>Ukupno prihod od naknada i provizija</i>	<u>6.361</u>	<u>5.755</u>
Trošak naknada za bankarske usluge	(601)	(486)
Trošak naknada po kartičnom poslovanju	(297)	(302)
Trošak platnog prometa	(144)	(120)
Gubitak od trgovanja valutama	(84)	(57)
<i>Ukupno trošak od naknada i provizija</i>	<u>(1.126)</u>	<u>(965)</u>
Ukupno	<u>5.235</u>	<u>4.790</u>

7. Neto dobit iz finansijskog poslovanja

	2013.	2012.
Dobit od kursnih razlika, neto	421	368
Dobici po osnovu finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, neto (Napomena 17)	107	30
Prihod od dividendi	21	12
	<u>549</u>	<u>410</u>

8. Troškovi zaposlenih

	2013.	2012.
Plate	4.349	4.077
Porezi i naknade iz i na plate	2.661	2.500
Ostali troškovi zaposlenih	1.381	1.363
Ukupno	8.391	7.940

Prosječan broj zaposlenih za godine koje su završile 31. decembra 2013. je 263 (31. decembra 2012: 242). Troškovi osoblja uključuju 1.454 hiljada BAM (2012.: 1.335 hiljada BAM) obaveznih doprinosa za penziono osiguranje plaćenih Zavodu za penziono osiguranje. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plate zaposlenih.

9. Ostali operativni troškovi

	2013.	2012.
Zakupnina	874	719
Kancelarijski materijal i troškovi održavanja	735	601
Troškovi osiguranja depozita	695	600
Troškovi obezbjeđenja	568	533
Telekomunikacijski troškovi	473	438
Profesionalne usluge	452	403
Marketing i reprezentacija	394	312
Nadzorni odbor i skupština dioničara	215	200
Troškovi energije, poštarine i komunikacija	183	202
Ugovori o djelu - posredovanje	155	72
Komunalni troškovi	140	147
Članarine	50	54
Ostali troškovi	792	220
Ukupno	5.726	4.501

10. Trošak rezervisanja

	2013.	2012.
Finansiranje klijenata (Napomena 18)	1.198	2.572
Novac i novčani ekvivalenti (Napomena 13)	14	20
Plasmani bankama (Napomena 15)	2	(9)
Ostala imovina (Napomena 19)	(18)	8
Rezervisanja za preuzete i potencijalne obaveze (Napomena 26)	(241)	(989)
Ukupno	955	1.602

11. Naplaćena otpisana potraživanja

	2013.	2012.
Naplaćena otpisana potraživanja od finansiranja klijenata – glavica	73	72
Naplaćena otpisana potraživanja od finansiranja klijenata – profitna marža	-	1
Naplaćena otpisana potraživanja - ostalo	22	10
Ukupno	95	83

12. Trošak poreza na dobit

Porez na dobit priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti sadrži samo tekući porez.

	2013.	2012.
Tekući porez	339	299
Ukupno trošak poreza na dobit	339	299

Usklađivanje računovodstvene dobiti i poreza na dobit

	2013.	2012.
Dobit prije oporezivanja	3.311	2.923
- porezno nepriznati prihodi	(12)	(11)
- porezno nepriznati troškovi	94	78
<i>Oporeziva dobit za godinu</i>	<i>3.393</i>	<i>2.990</i>
Porez na dobit po stopi od 10%	339	299
Efektivna stopa poreza na dobit	10,2%	10,2%

13. Novac i sredstva kod banaka

	2013.	2012.
Račun kod Centralne banke	84.971	15.000
Računi kod drugih banaka	49.828	66.790
Novac u blagajni	12.958	10.035
Ispravka vrijednosti (Napomena 10)	(14)	(20)
Ukupno	147.743	91.805

14. Obavezna rezerva kod Centralne banke

Obavezna rezerva predstavlja iznos koji obavezno mora biti deponovan kod Centralne banke Bosne i Hercegovine („CBBH“). Osnovicu za obračun obvezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj su valuti izraženi.

U osnovicu za obračun obavezne rezerve ne ulaze:

- pozajmljena sredstva koja banke posude od nerezidenata;
- sredstva vlada entiteta namijenjena za razvojne projekte;

U osnovicu za obračun obavezne rezerve ulaze:

- 10% na depozite i pozajmljena sredstva s ugovorenim rokom dospijeca do jedne godine (kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva);
- 7% na depozite i pozajmljena sredstva s ugovorenim rokom dospijeca preko jedne godine (dugoročni depoziti i pozajmljena sredstva);
- na iznos sredstava iznad obavezne rezerve stopa se utvrđuje na osnovu prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila CBBH na plasmane do mjesec dana.

15. Plasmani kod drugih banaka

	2013.	2012.
Plasmani kod drugih banaka – bruto	36.814	33.420
Rezervacije za umanjenje	(27)	(25)
Ukupno	36.787	33.395

Plasmani kod drugih banaka uključuju:

- gotovinski depozit kod *Sberbank* BH d.d. Banja Luka u iznosu od 71 hiljada BAM (74 hiljada BAM na dan 31. decembar 2012. godine) kao kolateral za obaveze Banke prema Visa-i za operacije sa kreditnim karticama.
- u 2012. godini, gotovinski depozit u iznosu od 149 hiljada BAM (260 hiljada AED) kod Dubai Islamic Banke kao osiguranje za garanciju izdatu od strane te banke u ime klijenta Banke.

Na dan 31. decembra 2013. godine profitne marže na plasmane u EUR kretale su se od 1,4% do 4,40% (31. decembra 2012. godine - profitne marže na plasmane u EUR su se kretale od 2,80% do 5,0% godišnje).

Promjene na rezervisanjima za moguće gubitke po plasmanima kod drugih banaka su kako slijedi:

	2013.	2012.
Stanje na dan 1. januara	25	36
Neto povećanje / (smanjenje) rezervisanja (Napomena 10)	2	(9)
Stanje na dan 31. decembra	27	25

16. Imovina raspoloživa za prodaju

	2013.	2012.
Vlasnički udjeli u povezanim licima	10	10
Ostali vlasnički udjeli	35	35
Ukupno	45	45

Vlasnički udjeli koji ne kotiraju na berzi su slijedeći :

Društvo	Aktivnost	% vlasništva	Država
Islamska međunarodna agencija za rejting Registar vrijednosnih papira	Agencija za rejting islamskih institucija	0,37	Kraljevina Bahrein
Federacije Bosne i Hercegovine	Registracije, čuvanje i održavanje podataka o vrijednosnim papirima	0,687	Bosna i Hercegovina
BBI Real Estate d.o.o. Sarajevo	Upravljanje nekretninama i razvoj nekretnina za prodaju	0,03	Bosna i Hercegovina

17. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka

	2013.	2012.
<i>Vlasnički udjeli koji kotiraju na berzi</i>		
Udjeli – društva u zemlji	298	322
Udjeli – društva u inostranstvu	244	97
Ukupno	542	419

Banka je izvršila usklađenje fer vrijednosti ovog portfolija što je rezultiralo neto dobitkom u iznosu od 107 hiljada BAM (2012. godine: neto dobitak u iznosu od 30 hiljada BAM, napomena 7). Prilježene dividende na osnovu vlasničkih udjela koji kotiraju na berzi iznosile su 21 hiljadu BAM (2012. godine: 12 hiljada BAM, Napomena 7).

18. Finansiranje klijenata

	2013.	2012.
Preduzeća		
- kratkoročni	67.999	67.376
- dugoročni	158.478	117.849
	226.477	185.225
Stanovništvo		
- kratkoročni	9.186	9.258
- dugoročni	110.737	85.356
	119.923	94.614
Ukupno bruto finansiranje klijenata	346.400	279.839
Umanjenje vrijednosti	(12.363)	(12.002)
Neto finansiranje klijenata	334.037	267.837

Finansiranje klijenata se odnosi na klijente u Bosni i Hercegovini.

Promjene na rezervisanjima za finansiranje klijenata dato je kako slijedi:

	2013.	2012.
Stanje na dan 1. januara	12.002	9.493
Neto povećanje rezervisanja (Napomena 10)	1.198	2.572
Smanjenje – stečena materijalna imovina	(681)	-
Ostala smanjenja	(156)	(63)
Stanje na dan 31. decembra	12.363	12.002

Profitne marže za finansiranje klijenata na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine. mogu se prikazati kako slijedi:

	2013.		2012.	
	'000 BAM	Godišnja profitna marža	'000 BAM	Godišnja profitna marža
Preduzeća	226.477	2,34% - 14,67%	185.225	2,99% - 12%
Stanovništvo	119.923	2,99% - 12,35%	94.614	3,49% - 15%
Ukupno	346.400		279.839	

19. Ostala aktiva

	2013.	2012.
Stечena materijalna imovina	3.711	143
Potraživanja od banaka po kartičnom poslovanju	589	482
Unaprijed plaćeni troškovi	246	465
Potraživanja od državnih institucija	179	171
Naknade	155	115
Materijali, alati i potrošna roba	24	46
Ostala imovina	397	684
<i>Podzbir</i>	<i>5.301</i>	<i>2.106</i>
Rezervisanja za umanjenje vrijednosti	(80)	(98)
Ukupno	5.221	2.008

Kretanje na rezervisanjima za umanjenje vrijednosti ostale imovine je kako slijedi:

	2013.	2012.
Stanje na dan 1. januara	98	90
Neto (smanjenje) / povećanje rezervisanja (Napomena 10)	(18)	8
Stanje na dan 31. decembra	80	98

Banka je preuzela kolaterale od dužnika po finansiranju u 2013. u iznosu od 3.568 hiljada BAM. Ukoliko Banka odluči da djelimično zadrži ova sredstva u svom vlasništvu knjižit će ih kao svoja stalna sredstva. Svu ostalu stečenu materijalnu aktivnu Banka ima namjeru prodati.

20. Nekretnine i oprema

	Zemljište i zgrade	Računari	Namještaj i oprema	Sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđu imovinu	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>						
1. januar 2012.	6.328	1.911	3.844	698	1.304	14.085
Nabavke	-	-	-	1.003	-	1.003
Transferi	28	148	352	(532)	(33)	(37)
Prijenos na softvere	-	-	-	(865)	-	(865)
Otpis	-	(40)	(12)	-	-	(52)
31. decembar 2012.	6.356	2.019	4.184	304	1.271	14.134
<i>1. januar 2013.</i>	<i>6.356</i>	<i>2.019</i>	<i>4.184</i>	<i>304</i>	<i>1.271</i>	<i>14.134</i>
Nabavke	-	-	-	1.840	-	1.840
Transferi	209	193	1.042	(1.526)	82	-
Prijenos na softvere	-	-	-	(135)	-	(135)
Prijenos na ostalu aktivu	-	-	-	(12)	-	(12)
Otpis	-	(120)	(91)	-	-	(211)
31. decembar 2013.	6.565	2.092	5.135	471	1.353	15.616
<i>Akumulirana amortizacija</i>						
1. januar 2012.	391	1.000	1.974	-	1.127	4.492
Amortizacija za godinu	83	297	457	-	67	904
Otpis	-	(40)	(12)	-	-	(52)
31. decembar 2012.	474	1.257	2.419	-	1.194	5.344
<i>1. januar 2013.</i>	<i>474</i>	<i>1.257</i>	<i>2.419</i>	-	<i>1.194</i>	<i>5.344</i>
Amortizacija za godinu	83	286	497	-	42	908
Otpis	-	(109)	(59)	-	-	(168)
31. decembar 2013.	557	1.434	2.857	-	1.236	6.084
<i>Sadašnja vrijednost</i>						
31. decembar 2013.	6.008	658	2.278	471	117	9.532
31. decembar 2012.	5.882	762	1.765	304	77	8.790

Imovina u pripremi odnosi se na računare i drugu opremu koja se još ne koristi.

21. Nematerijalna imovina

	Softver i licence	Sredstva u pripremi	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>			
1. januar 2012.	970	78	1.048
Nabavke	-	865	865
Transferi	943	(943)	-
Ostala povećanja	35	-	35
31. decembar 2012.	1.948	-	1.948
<i>1. januar 2013.</i>	<i>1.948</i>	-	<i>1.948</i>
Transferi sa nekretnina i opreme	-	135	135
Transferi	135	(135)	-
31. decembar 2013.	2.083	-	2.083
<i>Akumulirana amortizacija</i>			
1. januar 2012.	763	-	763
Amortizacija za godinu	265	-	265
31. decembar 2012.	1.028	-	1.028
<i>1. januar 2013.</i>	<i>1.028</i>	-	<i>1.028</i>
Amortizacija za godinu	253	-	253
31. decembar 2013.	1.281	-	1.281
<i>Sadašnja vrijednost</i>			
31. decembar 2013.	802	-	802
31. decembar 2012.	920	-	920

22. Depoziti klijenata

	2013.	2012.
Depoziti preduzeća:		
Po viđenju	95.046	72.965
Oročeni	116.110	99.957
Ukupno preduzeća	211.156	172.922
Depoziti fizičkih lica		
Po viđenju	41.047	14.728
Oročeni	105.487	93.763
Ukupno depoziti fizičkih lica	146.534	108.491
Ukupno	357.690	281.413

Prosječna profitna marža na oročene depozite u 2013. i 2012. godini iznosila je 4,19% odnosno 4,12%. Obračunata obaveza po osnovu profitne marže na dan 31. decembra 2013. godine iznosila je 1.849 hiljada BAM (2012. godine – 1.318 hiljada BAM).

23. Depoziti banaka

	2013.	2012.
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	19.599	19.558
Abu Dhabi Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	9.808	9.808
Albaraka Turk Participation Bank Istanbul, Republika Turska	5.869	-
Asya Katilim Bankasi, Republika Turska	-	5.911
Ukupno	35.276	35.277

Islamic Development Bank, Jeddah, Saudijska Arabija položila je depozit u iznosu od 10 miliona EUR. Profitna marža na depozit iznosi 6M LIBOR za EUR plus 1,75 bps za prvih 1,5 godinu korištenja depozita, a 6M LIBOR za EUR plus 2 bps za ostatak perioda korištenja depozita od 1,5 godina. Rok dospijeca depozita je na dan 26. maja 2014. godine.

Dana 1. februara 2005. godine Master Wakala Sporazum je potpisan između Abu Dhabi Islamic Bank i Banke na iznos od 5 miliona EUR. Pojedinačni dilovi po ovom ugovoru se zaključuju na godišnjem nivou. Datum dospijeca depozita je 26. novembar 2014. godine, a profitna marža je tromjesečni EURIBOR + 2,5% bps. Promjena profitne stope i plaćanje profita se vrši godišnje.

Obračunate obaveze po osnovu profitne marže za depozite bankama na dan 31. decembra 2013. godine iznosile su 71 hiljada BAM (2012. godine – 72 hiljade BAM).

24. Obaveze za primljene pozajmice

	2013.	2012.
T.C.Ziraat bankasi A.S. Republika Turska	68.451	39.118
Ministarstvo finansija (Fondacija Odraz)	7.855	12.528
Ministarstvo finansija (IFAD)	1.298	984
Ukupno	77.604	52.630

Banci je odobreno finansiranje od strane T.C. Ziraat bankasi A.S., Ministarstva finansija Bosne i Hercegovine i Svjetske banke po profitnim maržama koje su niže od stopa po kojima bi Banka dobila izvore sredstava od nevladinih i s vladom povezanih institucija. Kao rezultat navedenog Banka ima mogućnost plasirati finansiranja određenim klijentima po povoljnijim uvjetima. Uprava je razmotrila da li određeni gubici i dobiti trebaju biti priznati prilikom inicijalnog priznavanja ovakvih instrumenata. Budući da su ovakva transakcije nastale iz odnosa sa nepovezanim stranama, mišljenje Uprave je da su ovakvi izvori sredstava kao i plasmani iz tih sredstava priznati po tržišnim uvjetima te inicijalno priznavanje gubitaka i dobitaka ne postoji. U donošenju odluke Uprava je razmotrila i da se ovdje radi o posebnom tržišnom segmentu.

Banka je potpisala ugovor sa Federalnim ministarstvom finansija u martu 2008. godine vezano za sredstva obezbjeđena od strane Međunarodnog fonda za poljoprivredni razvoj (IFAD) koja je Banka koristila da finansira treća lica. Rok otplate je 12 godina (jednokratna otplata) dok je grace period 2 godine. Ugovorena fiksna profitna marža iznosi 2% godišnje.

Novi ugovor sa Federalnim ministarstvom finansija za V projekat IFAD-a je potpisan 20. juna 2013. godine. Rok otplate je 5 godina (jednokratna otplata) uz grace period od 2 godine. Ugovorena fiksna profitna marža iznosi 2% godišnje.

Banka je u oktobru 2010 godine potpisala ugovor sa Federalnim ministarstvom finansija i Fondacijom za održivi razvoj- Jedinicom za implementaciju projekta Svjetske banke. Projekat se odnosi na poboljšanje dostupnosti finansija malim i srednjim preduzećima. Glavnicu finansiranja banka otplaćuje kvartalno u skladu sa otplatnim planovima korisnika. Maksimalan period otplate je 10 godina. Krajnji rok povlačenja sredstva iz ove kreditne linije je juli 2014. godine. Ugovorena profitna marža iznosi šestomjesečni EURO LIBOR +1%.

Novi ugovor koji je nastavak Projekta poboljšanja dostupnosti finansija malim i srednjim preduzećima, sa Federalnim ministarstvom finansija i Fondacijom za održivi razvoj - Jedinicom za implementaciju projekta Svjetske banke je potpisan 24. decembra 2013. Krajnji rok implementacije je 31. jula 2016. godine.

25. Ostale obaveze

	2013.	2012.
Obaveze za neraspoređene prilive	829	799
Obaveze prema dobavljačima	387	399
Donacije	378	350
Obaveze prema dioničarima likvidirane ICB Bank, FBiH	343	343
Obračunati troškovi	211	219
Odgođeni prihod od naknada po garancijama	129	163
Komisioni poslovi	14	44
Ostale obaveze	1.043	754
Ukupno	3.334	3.071

25. Ostale obaveze (nastavak)**Komisioni poslovi**

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik u ime trećih lica ne predstavljaju sredstva Banke, te stoga nisu uključena u izvještaju o finansijskom položaju.

	2013.	2012.
Obaveze		
Obaveze prema Vladi – Ministarstvo za boračka pitanja		
FBiH	2.212	2.336
IDB/Merhamet Tetovo	710	-
Fondacija Al Mactoum	390	400
Ukupno	3.312	2.736
Sredstva		
Stanovništvo – plasirana sredstva	3.298	2.692
Ukupno	3.298	2.692
Razlika u komisionim poslovima	14	44

Banka ne snosi rizik ovih sredstava te naplaćuje naknadu od 1% do 2% za svoje usluge.

26. Rezervisanja za obaveze i troškove

	2013.	2012.
Rezervisanja za vanbilansne obaveze	616	720
Rezervisanja za otpremnine i neiskorištene godišnje odmore	142	279
Ukupno	758	999

Kretanje u rezervisanjima za obaveze i troškove:

	Rezervisanja za vanbilansne obaveze	Rezervisanja za otpremne i godišnje odmore	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januar 2012.</i>	1.669	319	1.988
Smanjenja (Napomena 10)	(949)	(40)	(989)
Stanje na 31. decembar 2012.	720	279	999
<i>Stanje na dan 1. januar 2013.</i>	720	279	999
Smanjenja (Napomena 10)	(104)	(137)	(241)
Stanje na 31. decembar 2013.	616	142	758

Gubici od umanjnja vrijednosti za vanbilansne obaveze su priznati kroz neto gubitke umanjnja vrijednosti i rezervisanja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti (Napomena 10).

27. Dionički kapital

Vlasnička struktura Banke je kako slijedi:

	31. decembar 2013.			31. decembar 2012.		
	Broj dionica	Iznos	%	Broj dionica	Iznos	%
Dioničari						
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	431.707	36.393	45,46	269.927	22.755	45,46
Abu Dhabi Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	258.994	21.833	27,27	161.948	13.652	27,27
Dubai Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	258.994	21.833	27,27	161.948	13.652	27,27
Ukupno	949.695	80.059	100,00	593.823	50.059	100,00

U toku 2013. godine, emitovano je dodatnih 355.872 dionica, ukupne vrijednosti 30 miliona BAM, a koje su kupljene od strane postojećih dioničara. Povećanje kapitala upisano je pri Komisiji za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine dana 15. novembra 2013. godine i pri nadležnom Sudu dana 6. januara 2014. godine.

28. Zarada po dionici

Banka računa i prezentuje zaradu po dionici u skladu sa MRS 33. Osnovna zarada je ponderisani prosjek, broj običnih dionica za period. Banka nema razrijeđenih običnih dionica poput konvertibilnog duga i opcija. Stoga, razrijeđena zarada po dionici i osnovna zarada po dionici su jednake.

	2013.	2012.
Neto profit poslije poreza	2.972	2.624
Ponderisani prosječni broj izdatih dionica	732.272	593.823
Osnovna zarada po dionici (u BAM)	4,06	4,42

29. Potencijalne i preuzete obaveze

	2013.	2012.
Činidbene garancije	29.876	42.726
Odobreni a neiskorišteni iznos finansiranja klijenata	14.791	10.838
Plative garancije	9.680	6.894
Akreditivi	3.533	3.388
Ukupno	57.880	63.846

Bosna Bank International d.d., Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

29. Potencijalne i preuzete obaveze (nastavak)

Obaveze po operativnom najmu

U slučaju kada je Banka zajmoprimac, buduća minimalna plaćanja po osnovu najma, pod pretpostavkom neotkazivih obaveza po osnovu operativnog najma su data u tabeli ispod:

	Do godine dana	1-5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2013				
Obaveze po operativnom najmu	752	1.729	88	2.569
Ukupno	752	1.729	88	2.569
Stanje na 31. decembar 2012				
Obaveze po operativnom najmu	688	2.442	61	3.191
Ukupno	688	2.442	61	3.191

30. Transakcije sa povezanim stranama

Banka smatra da su joj direktno povezane osobe njezini ključni dioničari i njihove podružnice, pridružena društva Banke, članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo više rukovodstvo Banke (zajedno „ključno rukovodstvo“), članovi uže porodice ključnog rukovodstva te pravna lica koja su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva Banke i/ili članova njihovih užih porodica.

Transakcije sa povezanim stranama su dio svakodnevnih operacija Banke.

Potraživanja i obaveze sa povezanim stranama su kako slijedi:

	2013.		2012.	
	Sredstva	Obaveze	Sredstva	Obaveze
Abu Dhabi Islamic Bank, Irak - ostali	332	-	-	-
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija – dioničari	174	20.320	254	19.597
Dubai Islamic Bank, UAE - dioničari	80	68	149	-
Abu Dhabi Islamic Bank, UAE - dioničari	-	9.808	2	9.808
BBI Real Estate d.o.o. - ostali	2.237	2.283	4.262	2.330
Ukupno	2.823	32.479	4.667	31.735

	2013.		2012.	
	Prihodi	Troškovi	Prihodi	Troškovi
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija – dioničari	-	440	-	582
Dubai Islamic Bank, UAE - dioničari	-	-	-	-
Abu Dhabi Islamic Bank, UAE - dioničari	-	305	-	344
BBI Real Estate d.o.o. - ostali	145	89	198	509
Ukupno	145	834	198	1.435

Bosna Bank International d.d., Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

30. Transakcije sa povezanim stranama (nastavak)

Naknade direktorima i članovima Uprave

Naknade izvršnim direktorima i drugim članovima Uprave u toku 2013. godinu mogu se prikazati kako slijedi:

	2013.	2012.
Plate	470	470
Naknade i porezi plaćeni po osnovu penzionih naknada	362	348
Dodatni bonusi	111	102
Ukupno	943	920

U 2013. godini isplaćene su naknade članovima Nadzornog odbora, Šerijatskog odbora i Odbora za reviziju u iznosu od 75 hiljada BAM (2012.: 76 hiljada BAM) i sastoje se od neto iznosa naknada.

31. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nikakvi drugi događaji nakon datuma bilansa stanja, do datuma predavanja izvještaja koji značajnije utiču na položaj Banke ili zahtijevaju dodatna objašnjenja nisu opaženi.